

HRVATSKI VOJNIK

Broj 74. Godina III. 24. veljace 2006. www.hrvatski-vojnik.hr BESPLATNI PRIMJERAK

PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330-500X
9 771330 500003

€ 2,10•CAD 3,00•AUD 3,30•USA 2,00•CHF 3,50•SIT 430,00•SEK 17,00•NOK 17,00•DKK 15,50•GBP 1,30

RAZGOVOR brigadir Zdenko Čuljak,
zapovjednik 3. gardijske oklopno-mehanizirane brigade

**Kvalitetu obuke podići
ćemo na još višu razinu**

III. kolo nagradne
pitalice
str. 28

BRUXELLES

Zabrana i prosjedi

Belgija je postala prva država na svijetu koja je odlukom parlamenta zabranila uporabu kazetnih bombi. Zabranu se odnosi na konstruiranje, prodaju ili zamjenju. Kazetne bombe se izbacuju iz aviona ili ih ispučava topništvo, oslobađajući mnoštvo zvončića koji eksplodiraju netom nakon ispaljenja ili poslje. Za zabranu kazetnih bombi, kao i pješačkih mina, već godinama se zalažu razne svjetske nevladine organizacije. No, zbog zabrane su i prosjedi 200 radnika belgijske tvrtke Forges de Zeebruge, jedine tamošnje tvrtke koja proizvodi kazetne bombe. Oni se boje da će ostati bez posla.

ST. LOUIS

Igra za bolje razumijevanje

Britanska radiotelevizijska tvrtka BBC objavila je da je razvijena nova video-igra koja bi trebala pomoći američkim vojnicima u komunikaciji s Iračanima pokretima i mimikom na irački način. Članovi tima stručnjaka koji je razvio igru *Taktički Irak* kažu da uporaba pogrešnih pokreta može eskalirati već napetu situaciju. Igra je napravljena po uzoru na glasoviti *Unreal Tournament* (detalj na slici), u kojem igrač pomiče lik koji ga predstavlja kroz virtualno područje puno zgrada i ljudi. Rabe se i slušalice i mikrofoni, a vježbenici u igri obavljaju zadaće poput ulaska u grad i prepoznavanje lokalnog čelnika, zatim provjeru dokumenata na stražarskom mjestu... Prepoznavanje glasa i umjetna inteligencija daju likovima sposobnost pravilno prepoznati i odgovoriti na iračke dijalekte.

GETTYSBURG

Vandalski napad

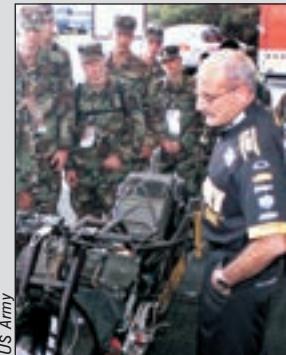
Tri spomenika postavljena na bojnom polju Gettysburg u Pennsylvaniji prošlog su tjedna oštetili nepoznati vandali. Šteta se procjenjuje na otprilike 75 000 dolara. Inače, na bojnom polju na kojemu se odigrala jedna od najpoznatijih bitaka američkog Gradanskog rata nalazi se više spomenika vojnicima Unije, točnije, svaka veća postrojba i njezin zapovjednik koji su se toga dana našli kod Gettysburga imaju svoj spomenik.

FORT RUCKER

Brza vožnja- fatalna vožnja

Američka vojska počela je s novim programom konzultiranja, kao reakcijom na smrt 350 vojnika koji su se vratili iz borbe i potom poginuli na motociklima. Tu tragičnu statistiku objasnio je američki satnik Cliff Capps iz Središta za borbenu spremnost američke vojske: "Provode godinu dana boreći se, pučaju na vas, pobegnete smrti. Kad se vratite, imate pun džep novaca. Tako si kupujete brzi automobil ili motocikl". Vojska je odredila da vojnici moraju naučiti kako se prilagoditi sporijem načinu života, opisujući motociklističke nesreće kao "mješavinu adrenalina, testosterona i dosade" koja utječe na vojnike kad se vrati iz ratne zone.

US Army

NAIROBI

Za Afriku bez mina

Mod UK

Britanski tim za razminiranje, zajedno s pripadajućim psima, radi u Keniji kako bi poučio afričke kolege svojim metodama. Vježbe se održavaju u Međunarodnom vježbownom središtu za razminiranje u Nairobi, prvom takve vrste u cijeloj Istočnoj Africi. Dosad je u njemu obučeno oko 2000 ljudi, a na četiri posebna tečaja još 370. Vojnici dolaze iz više afričkih zemalja, a Velika Britanija je u središte dosad uložila oko 3,5 milijuna funti.

SINGAPUR

Eurofighter u utrci za Indiju

Tomas Enders, jedan od čelnika europske organizacije EADS koja je jedan od nositelja proizvodnje Eurofightera, u Singapuru je izjavio da će njegova tvrtka ući u budući natječaj za obnovu indijskog ratnog zrakoplovstva. Obnova se odnosi na 126 polivalentnih aviona-lovac-a tipa Eurofighter. Iako Indija još nije počela službeno prihvati ponude, očekuje se da će konkurenca EADS-ovim lovциma biti avioni tipa F-16, F-18, Saab Gripen te MiG.

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@morf.hr)Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vesna.pintaric@morf.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@morf.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@morf.hr)

Urednici rubrika: Marija Alvir

(marija.alvir@morf.hr), Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Novinari: Leida Parløv, Milenka Pervan Stipić

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morf.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 4568-041

Redaktor: Danica Pajić

Lektor: Lidija Bogišić

Korektor: Gordana Jelavić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 4568-699;

fax: 4551-852

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci 30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje),
žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.**AKD** Tisak:

AKD Agencija za komercijalnu

djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska<http://www.hrvatski-vojnik.hr>

E-mail: hrvojnik@morf.hr

Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2006.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH**IZ ZADRŽAJA****Brigadir Zdenko Čuljak,
zapovjednik 3. gardijske
oklopno-mehanizirane
brigade**

"U tri godine postojanja brigade učinjen je veliki pomak. Uspjeli smo danas dobiti postrojbu koja je popunjena do kraja u skladu sa specijalnosti...", istaknuo je zapovjednik 3. gombr brigadir Zdenko Čuljak

Strana 4**Satnik Josip Jandrić kopilot Canadaira CL-415 i član Hrvatske
gorske službe spašavanja**

"Dok sam se penjao do unesrećenog planinara na Crnopcu na Velebitu, stigao mi je SMS da mi je otac nakon moždanog udara pao u komu. Pomislio sam - ako ja budem nesebično davao sebe da pomognem tom čovjeku, Bog će pomoći mom ocu. To mi je bio dodatni poticaj...", istaknuo je satnik Jandrić

Strana 8**Održano 8. prvenstvo
OSRH-a u veleslalomu
i biatlonu**

Unatoč lošim vremenskim uvjetima među natjecateljima je vladalo dobro raspoloženje te je prvenstvo proteklo u duhu fair playa, a sudeći prema reakcijama sudionika i organizatora ta će se hvalevrijedna tradicija nastaviti i ubuduće

Strana 12**Nova puška ili novi kalibar?**

Nakon mnogo godina i nekoliko neuspješnih pokušaja, američka vojska namjerava končno zamijeniti pušku u kalibru 5,56 mm. To će zbog položaja i važnosti američke vojske imati posljedice i na puščane kalibre članica NATO-a

Strana 21

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

brigadir Zdenko Čuljak**zapovjednik**3. gardijske
oklopno - mehanizirane brigade

- **3. gombr** ustrojena je spajanjem 3. gbr i 5. gbr
- **borbenu osnovu brigade** čine tenkovi M-84, borbena vozila pješaštva M-80 te ostalo vrlo kvalitetno topništvo kao i sredstva koja se nalaze u borbenoj i općoj potpori
- **brigada ostvaruje** iznimno dobru suradnju s civilnim vlastima
- **brigada je popunjena osobljem** u skladu sa specijalnostima kako predviđa knjiga ustroja

Kvalitetu obuke podići ćemo na još višu razinu

"U tri godine postojanja brigade učinjen je veliki pomak. Uspjeli smo danas dobiti postrojbu koja je popunjena do kraja u skladu sa specijalnosti, kako to predviđa knjiga ustroja", istaknuo je zapovjednik 3. gombr brigadir Zdenko Čuljak

— Napisala i snimila Milenka PERVAN STIPIĆ —

Bliži se obljetnica 3. gardijske oklopno-mehanizirane brigade koja je ustrojena 28. veljače 2003. spajanjem 3. gbr i 5. gbr (legendarnih slavonskih *Kuna* i *Sokolova*) sa zapovjednim mjestom u vojarni "Bosut" u Vinkovcima. To je prvi put od nastanka oružanih snaga RH da je ustrojen takav tip brigade. Od 1991. godine naše su brigade uglavnom ustrojavane kao pješačke, uz one druge koje su obično nazivane rodovske, kao npr. topničke, PZO, inženjerijske i sl. O današnjem djelovanju brigade, njezinom osobljju, obuci i tehnicu, kao i o budućem ustroju razgovarali smo sa zapovjednikom 3. gombr brigadirom Zdenkom Čuljkom.

Uzimajući u obzir da je 3. gombr nastala spajanjem ratnih pješačkih brigada, kakav je danas njezin ustroj kada je riječ o popunjenoći osoblja za pojedine specijalnosti?

Današnja 3. gombr je svojim ustrojem jedna suvremena oklopno-mehanizirana brigada koja od manevr-

skih postrojbi ima dvije oklopne bojne, jednu mehaniziranu bojnu te određeni broj postrojbi borbene potpore. Glede opremljenosti tehnikom ona je u ovom trenutku sigurno opremljena s onim najboljim što oružane snage imaju. Njezinu borbenu osnovu čine tenkovi M-84, borbena vozila pješaštva M-80, te ostalo vrlo kvalitetno topništvo, kao i sredstva koja se nalaze u borbenoj i općoj potpori.

Pri ustrojavanju brigade najveći izazov bila je popuna osobljem. Nai-me, kada se u to krenulo, vidjelo se da u jednom trenutku nemamo dovoljno ljudi za popunu na borbenoj tehničici u skladu s vojnim specijalnostima. Stoga se pojavila potreba ubrzane obuke, odnosno preobuke ljudi za nove dužnosti. U ove tri godine od postojanja brigade učinjen je veliki pomak. Mi smo danas uspjeli dobiti postrojbu koja je popunjena do kraja upravo u skladu sa specijalnostima, kako to predviđa knjiga ustroja.

Kakva je naobrazba kadra u brigadi, odnosno je li standard profesional-nog razvoja vojnika, dočasnika i časnika na zadovoljavajućoj razini?

Glede obrazovne strukture možemo također biti zadovoljni, jer nam vojnici i dočasnici u potpunosti imaju odgovarajuću civilnu izobrazbu, dok je u časnika, i to na razini poručnika i satnika taj postotak nešto slabiji.

Inače, mi primamo nove časnike. Tako u ovom trenutku postoje dva izvora popune. Jedan izvor su pripadnici naše 3. gombr - vojnici i dočasnici koji su uz rad ovih godina stekli civilnu višu ili visoku stručnu spremnu. Takve upućujemo na temeljnu časničku izobrazbu. Nakon toga nam se oni vraćaju na početne časničke dužnosti. To su uglavnom novi zapovjednici vodova. Drugi izvor popune je izravan prijam iz građanstva preko natječaja koje raspisuje MORH. Tako se primaju kandidati za časnike sa završenom visokom stručnom spremom u građanstvu, koji nakon završenog školovanja u temeljnoj

časničkoj izobrazbi također dolaze u 3. gombr na prve početne dužnosti. Uz to, kada za dvije godine dobijemo i prve časnike iz programa "Kadet", nadam se da više nećemo imati časnika koji neće biti u standardu profesionalnog razvoja.

Činjenica je da trebamo smanjiti vojsku i da u tom pogledu postoje i zakonske odrednice koje omogućuju dragovoljan odlazak onih koji najčešće nisu u standardu profesionalnog razvoja. Koliko to utječe na motiviranost ljudi te ima li nekih većih problema u svezi s tim?

Pravilnik o standardima profesionalnog razvoja temeljni je dokument koji jednako vrijedi za časnike, dočasnike i za vojnike.

Prijamom novih vojnika, dočasnika i časnika sigurno će se pokazati da ljudi iz tih kategorija koji nisu u standardu profesionalnog razvoja moraju izići iz sustava nekom dinamikom. Mi mislimo da se taj proces kod nas odvija dobro. Nije čak ni prebrz. On je taman dovoljno utvrđen da omogućuje prijam novih ljudi i njihovo integriranje u postrojbu. Kad bi taj proces bio brži, onda bi vjerojatno, izazvao mnogo veće probleme. Imali bismo velike izlaska i ulaske. Ovako jedna utvrđena dinamika, koja je otprikljike dozirana upravo onoliko koliko mi možemo godišnje apsorbirati, omogućava nam stabilan sustav cijelo vrijeme.

U posljednje vrijeme često u raznim tiskovinama čitamo komentare kako nam je vojna tehnika zastarjela, pogotovo tenkovi. Koliko je to točno?

Prvo, jednu stvar moramo razlučiti. Tenk i automobil nisu isto. Ako za automobil vrijedi činjenica da je nakon 10 godina star, tenk nije star ni nakon 10, 20 godina, pa ni 30 godina. Naime, riječ je o jednom potpunom drugom konceptu, drugoj filozofiji. Temelj svakog tenka je njegova oklopna zaštita. Znači, riječ je o takvoj strukturi materijala koja nema roka i nema starenja, a ono što je ispod tog oklopa, to je uvijek moguće modernizirati, nadograditi, unaprijediti. Samo je stvar procjene treba li nam to ili ne treba.

Kada je riječ o našim tenkovima M-84, za njih možemo reći sve osim da su stari. U svijetu oklopništva

tenk od 20-ak godina ne smatra se starim.

Današnjoj generaciji tenkova koji su vodeći na tržištu, poput Abramsa i Leoparda, i koji su medijski najekspozicionirani, toj generaciji pripada i naš tenk M-84.

Istina je da su Leopard 2 i Abrams danas nešto sofisticirani od našeg M-84, jer se u zadnjih deset godina u njih ulagalo, tako da su prošli tri modernizacije. No, i mi možemo postići određenu kvalitetu kao i oni. Između ostalog, mislim da će u Dugoročnom planu razvoja biti usvojen projekt modernizacije tenka M-84 i s tom modernizacijom, koja se planira u idućih 10 godina, on će zasigurno svojom kvalitetom i dalje ostati u samom vrhu. Ta modernizacija, koja se planira radi poboljšanja njegovih performansi, može biti na tri područja. Na području pokretljivosti povećati snagu njegova motora, poboljšati

oklopnu zaštitu dodavanjem eksplozivnog reaktivnog oklopa, a radit će se i na poboljšanju njegovih ciljničkih sposobnosti jer će mu se nadogradnjom termovizije i poboljšanjem vatrenе moći omogućiti povećana učinkovitost u noćnim uvjetima kada će moći gađati do 2500 m i čime će biti, na neki način, potpuno jednak s Leopardom 2 ili Abramsom.

Ostaje li borbeno vozilo pješaštva M-80 i dalje temeljno vozilo u postrojbi s obzirom na ulogu 3. gombr u budućem ustroju?

Borbeno vozilo pješaštva M-80 nam je danas još uvijek temeljno vozilo u toj kategoriji. Ono ostaje u 3. gombr i u idućem ustroju jer je Strategijski pregled obrane definirao 3. brigadu i odredio njezine zadaće u budućem ustroju. Mi ćemo prije svega biti ras-

poređeni za obranu nacionalnog teritorija. Taj transporter nas zadovoljava, ali bi i njemu dobro došla jedna modernizacija, ukoliko bi bilo dosta finansijskih sredstava. On se također može modernizirati, unaprijediti, mogu mu se poboljšati njegove značajke.

Osim tog temeljnog borbenog vozila za obranu nacionalnog teritorija, za zadaće budućih namjenskih snaga pri NATO savezu spominje se potreba za lakin oklopnim vozilima?

Kada je riječ o tome da bi sudjelovali u nekim međunarodnim vojnim operacijama, a koje u sebe uključuju i mirovne operacije, bit će potrebno uvesti novo lakookloplno višenamjensko vozilo koje bi moglo zadovoljiti naše potrebe pri obavljanju tih zadaća. U tom smislu u MORH-u postoji projektni tim koji se već treću godinu bavi tim projektom. Ja sam jedan od članova tog tima. U tijeku je izrada taktičke studije kojom će biti definirano zašto nam ta vozila trebaju, kako bi se ta vozila rabila i u kojim situacijama. Prije svega, taj način uporabe će odrediti na kraju kakva će biti oprema tih vozila naoružanja.

Izvrsna suradnja sa civilnim vlastima

Koji su planovi u ovoj godini u obuci, ali i na civilno-vojnom području?

U ovoj godini nam je cilj u brigadi učiniti pomake na poboljšanju kvalitete obuke. Time bismo smanjili kvarove na borbenoj tehnici, ali i pojefitili održavanje.

Tako ćemo formirati dva kabineta veze, a zatim počinjemo s izgradnjom minijaturnog tenkovskog strelišta, kao i sa izgradnjom kabineta tenkovskog naoružanja mehaniziranog pješaštva. Cilj nam je da se manje rabi borbena tehnika, a više nastavna pomagala u obuci (trenažeri, modeli, makete ...)

Već više godina zaredom pripadnici ove brigade svako ljeto odlaze po tri mjeseca u Dalmaciju gdje su u stalnoj pripravnosti za gašenje šumskih požara. Osim toga, sudjelujemo u čišćenju kanala 3. i 4. kategorije u lokalnoj sredini. Samo prošle godine očistili smo 31 850 m kanala. Za dva-tri tjedna, neovisno o vremenu, nastavljamo tu akciju. Tu je još cijeli niz aktivnosti u kojima imamo izvrsnu suradnju sa civilnim vlastima. Nas ovdje doista vole. ■

Predsjednik Stjepan Mesić i ministar Berislav Rončević posjetili vojarnu "Borongaj"

Prenamjena vojarne "Borongaj"

Dosta MORH-ovih
otpisanih nekretnina
smatra se atraktivnima.

Gradovi u kojima su nekretnine smještene, ali i predstavnici raznih privatnih sektora, često su vrlo zainteresirani za prenamjenu i uporabu zemljišta, zgrada, vojarni, hangara... Najpoželjniji su objekti oni uz samo more ili u lučkim gradovima. No,

među najpoželjnije bi se mogla svrstati i zarebačka vojarna "Borongaj", i to iz nekoliko razloga: svoje velike površine, atraktivne lokacije, uporabljivih objekata, ravnog tla pogodnog za izgradnju prometne povezanosti cestom, pa čak i jednim kolosijekom željezničke pruge... Upravo zbog tih vrijednosti i velikog broja mogućnosti prenamjene rješenje sudsbine "Borongaja" već se nekoliko godina odgađa. Ipak, 17. veljače vjerojatno će značiti početak ubrzavanja konačnog rješenja: u vojarni je održan sastanak na najvišoj razini na kojem se raspravljalo o mogućnostima prenamjene vojarne. Na njemu su bili vrhovni zapovjednik OS-a predsjednik RH Stjepan Mesić, ministar obrane Berislav Rončević, načelnik GSOS-a general zboru Josip Lukić, te velik broj predstavnika MORH-a, generala OSRH, djeplatnika Ureda Predsjednika, predstavnika Sveučilišta u Zagrebu, te svih važnijih hrvatskih medija.

Na početku je održana prezentacija u kojoj je general bojnik Branko Lovrić opisao vojarnu "Borongaj" i u kojoj su izneseni svi podaci koje smo naveli na početku teksta. Možemo biti i konkretniji: vojarna "Borongaj" zauzima površinu od 92,8 hektara, a procijenjena joj je vrijednost (u ovom trenutku) 861,3 milijuna kuna! S tim da bi ta vrijednost, ovisno o prenamjeni, mogla biti i mnogo veća.

Nakon prezentacije uslijedila je kratka rasprava u kojoj se razgovaralo o okvirnim mogućnostima prenam-

snimio Davor KIRIN

jene vojarne. Predsjednik Mesić je prvo najavio donošenje jedinstvene odluke o prenamjenama vojnih objekata, a glede "Borongaja" najdulje se zadržao na mogućnosti prenamjene dijela njezinog prostora u sveučilišni kompleks: smještajne prostore, zgrade fakulteta, ali isto tako i znanstvene institute u sklopu Sveučilišta. Ministar Rončević je iznio i mogućnost izgradnje poštanskih postrojenja: tome osobito pogoduje željeznička pruga u vojarni. Dakle, kroz vojarnu "Borongaj" grad Zagreb bi mogao riješiti mnoge probleme. Već na sastanku predsjednik Mesić je spomenuo potrebu da se MORH-ovi objekti "ne poklanjam i ne rasprodaju", nego da se daju u koncesije. Dio prikupljenog novca mogao bi pomoći modernizaciji HV-a: "To su radile i druge države koje su zbog nove organizacije vojske imale višak objekata. Isto su ih tako davale u koncesiju ili prodavali. Suglasili smo se da će se dio tih sredstava koristiti za novo oružanje i novu opremu". Nakon sastanka, tijekom kraće novinske konferencije, najavljeni su daljnje akcije Predsjednika i MORH-a na kojima će se u konačnici definirati jedinstveni uvjeti prenamjene svih neperspektivnih nekretnina, pa tako i vojarnе "Borongaj", u čiju su se veličinu i polivalentnost mogli uvjeriti i svi nazočni koji su imali priliku organizirano obići vojarnu.

D. VLAHOVIĆ

TRAGOM VAŠIH PITANJA

Hoće li i kada biti objavljena lista "povlaštenih" koje kreditira Privredna banka po posebnim uvjetima?

Nikakvih službenih saznanja nemamo o djelatnicima koje "povlašteno" kreditira Privredna banka Zagreb, a ako takvi postoje to je privatna stvar pojedinca i nema veze sa sustavom Ministarstva obrane.

Kada će se proračun MORH-a uskladiti s očekivanjima NATO-a te hoće li tada napokon porasti plaće djelatnicima u sustavu?

U nastojanju da ostvari strateški cilj hrvatske državne politike, a to je uključenje u NATO savez, Vlada RH se obvezala na uskladivanje izdvajanja za obranu na 2,0% do 2,3% u srednjoročnom razdoblju. Nažalost, zbog trenutačnog stanja državnih financija to obećanje još nije realizirano, ali se očekuje da će biti realizirano idućih godina.

Paralelno s nastojanjem da se ostvari projicirani udio obrambenih rashoda u sklopu državnog proračuna, u Ministarstvu obrane se poduzimaju radnje za povećanje plaća djelatnih vojnih osoba, s obzirom na to da većih promjena nije bilo od 2002. godine. Osnovana je radna skupina koja radi na novom pravilniku o plaćama čije se donošenje očekuje tijekom 2006. godine.

načelnik Službe za proračun
Željko GREGIĆ

Svoje upite možete slati na
e-mail: hrvojnik@morph.hr ili na
fax: 01/ 4551- 852

Izložba u Galeriji "Zvonimir"

U Galeriji MORH-a u Zagrebu, Bauerova 33, od 24. veljače do 13. ožujka možete razgledati izložbu slika akademskih slikarica iz Zagreba, Labina i Splita pod nazivom "Što, zapravo, hoće te že-ne?". Izložba je organizirana u suradnji s galerijom Beck u prigodi Međunarodnog dana žena.

Izložba se može razgledati radnim danom od 11 do 18 sati i subotom od 10 do 12 sati, nedjeljom i blagdanom zatvoreno. Ulaz slobodan.

Prvi samostalni let vojnih pilota 11. naraštaja na Pilatusu

Samostalac pun adrenalina i emocija

"Prvo davanje gasa pri polijetanju i odvajanje od piste je čudo. A svega toga postanete svjesni tek drugi dan, nakon prospavane noći. To je ono što smo čekali i o čemu smo sanjali od kada smo se odlučili za pilotski poziv", tim je riječima opisao svoj prvi samostalni let Ante Vranjić jedan od vojnih pilota 11. naraštaja

Leida PARLOV, snimio Željko STIPANOVIĆ

U93. ZB Zemunik pet kadeta 11. naraštaja vojnih pilota uspješno su ovih dana izveli svoj prvi samostalni let na Pilatusu PC 9. Iako je to tek početak njihove pilotiske karijere, to je sigurno i dogadjaj koji će pamtitи cijeli život.

Mladi su piloti, nakon što su u Zagrebu na Fakultetu prometnih znanosti odslužali pet semestara teoretske nastave te istodobno prolazili i vojnu obuku, na praktičnu nastavu u 93. ZB Zemunik došli u ožujku prošle godine. Prvi samostalni let je obavljen nakon uspješno provedene temeljne obuke na Pilatusu. "Temeljno letenje obuhvaća temeljne elemente i manevre koji su pilotima potrebni za nastavak letačke obuke i za pilotski poziv u cjelini", rekao je natporučnik Dražen Furdi, jedan od njihovih nastavnika letenja, napomenuvši pri tome da su u sklopu temeljne obuke uvježbavali i neke jednostavnije akrobacije kako bi se procijenilo kako se piloti ponašaju pri izvedbi složenijih manevara, te

kako bi se mogli upoznati sa svime što mogu očekivati tijekom samostalnog leta. Obukom je predviđeno da se prvi samostalni let, bez obzira na tip zrakoplova, obavi nakon osam do deset sati leta. Inače, svi su oni prije obuke na Pilatusu prošli cijelovitu obuku na UTVI 75. Natporučnik Furdi je više nego zadovoljan mlađim pilotima koji su, kako je rekao, i na

kontrolnim letovima bili dobri. "Nije bilo nikakvih problema. Motivirani su i vidi se da su doista odlučni u svojoj nakani da se posvete pilotskom pozivu", rekao je Furdi dodavši kako su oni još uvijek na školovanju po prvom razdjelu koji uz temeljno obuhvaća i akrobatско letenje, nakon kojeg će u cijelosti razviti tehniku pilotiranja i biti sposobljeni upravljati Pilatusom u svim situacijama. Sve je to preduvjet za daljnji nastavak letačke obuke koji obuhvaća navigacijsko, grupno, instrumentalno i noćno letenje.

A što o svom prvom samostalnom letu kažu sami piloti? "Prvi samostalac je pun adrenalina i emocija. Adrenalinska injekcija je na vrhuncu. Prvo davanje gasa pri polijetanju i odvajanje od piste je čudo. A svega toga postanete svjesni tek drugi dan, nakon prospavane noći. To je ono što smo čekali i o čemu smo sanjali otkad smo se odlučili za pilotski poziv", rekao nam je Ante Vranjić iz Šibenika, napomenuvši kako prije samostalnog leta pos-

Piloti nisu mogli sakriti zadovoljstvo nakon svog prvog samostalnog leta

toji kontrolni let, koji je veliki pritisak za pilote, jer tada moraju pokazati što sve znaju. S njim se slaže i Darko Belančić iz Rijeke koji je pohvalio i nastavnike letenja. "Sve su to mladi ljudi koji su nedavno prošli ono što mi prolazimo sada, tako da nas u potpunosti razumiju i znaju koje su naše granice." Ni Juraj Kovačević iz Vinkovaca, koji se za poziv vojnog pilota odlučio na samom početku srednje škole, nije mogao sakriti zadovoljstvo što je napokon sam upravljao Pilatusom. "Lakše je letjeti sam nego s nastavnicima, jer znaš da si sve što si napravio napravio sam. Prvi samostalni let je bolji i precizniji od svih ostalih, a zadovoljstvo koje se osjeti tijekom leta teško je opisati." Naravno svi su istaknuli kako je to tek početak njihove karijere i svojevršna prijelazna faza ka konačnom cilju, a to je, naravno, postati pilot nadzvučnog aviona. S obzirom na motiviranost i odlučnost koju su do sada pokazali, može se očekivati da će taj cilj i ostvariti. ■

■ "Mladi piloti su motivirani i vidi se da su doista odlučni u svojoj nakani da se posvete pilotskom pozivu", rekao je nastavnik letenja natporučnik Furdi

Satnik Josip Jandrić kopilot Canadaira CL-415 i član Hrvatske gorske službe spašavanja

Humanost u najtežim uvjetima

"Dok sam se penjao do unesrećenog planinara na Crnopcu na Velebitu, stigao mi je SMS da mi je otac nakon moždanog udara pao u komu. Pomislio sam - ako ja budem nesebično davao sebe da pomognem tom čovjeku, Bog će pomoći mom ocu. To mi je bio dodatni poticaj i dalo mi je potrebnu snagu, jer moje je geslo da se dobro dobriim vraća", istaknuo je satnik Jandrić

Leida PARLOV

Raditi posao koji volite i u kojem vam je glavni motiv humanost i spašavanje ljudskog života, i to u teško dostupnim predjelima i u najekstremnijim uvjetima nešto je najljepše što vam se može dogoditi", rekao nam je na početku razgovora naš sugovornik satnik Josip Jandrić, kopilot Canadaira CL-415 u 93. ZB Zemunik i član zadarske gorske službe spašavanja. "I kao kopilot Canadaira CL-415, što je moj profesionalni poziv, i kao član gorske službe spašavanja, u kojoj volontiram, pomažem ljudima, i to me ispunjava zadovoljstvom i ponosom."

Iako su mu tek 32 godine iza satnika Jandrića je bogata vojna karijera.

U Domovinski rat uključio se 1991. godine, sudionik je Oluje, odslužio je vojni rok, a potom završio Fakultet prometnih znanosti i dobio zvanje dipl. ing. aeronautike. Prošle je godine, nakon što je bio nastavnik letenja na UTVI 75 a potom na Pilatusu PC 9M, dobio zvanje kopilota Canadaira CL-415 i sada stažira za kapetana. Oduvijek su ga, kako kaže, zanimale ekstremne discipline unutar vojske, a želja za izazovom i procjenom vlastitih sposobnosti navela ga je da sudjeluje na natjecanju za najspremijeg pripadnika OSRH-a. Bilo je to 2000. godine kada je održano posljednje takvo natjecanje a to je bilo i prvi put da je na natjecanju sudjelovao pripadnik HRZ-a i PZO-a. Iskustva koja

je ponio s tog natjecanja bila su ne samo lijepa nego i dragocjena.

Dobro se dobrijm vraća

U zadarsku gorskiju službu spašavanja satnik Jandrić se uključio prije dvije godine. U gorskiju službu me uz njezinu djelatnost privukla i prava ekipa. To su ljudi koji kad treba nekome pomoći nesebično daju sebe, i to na područjima i u uvjetima u kojima druge službe ne mogu.

Članovi gorske službe spašavanja osposobljeni su za spašavanje i pružanje prve pomoći unesrećenima na nepristupačnim područjima, i to u slučajevima kad pri spašavanju treba primijeniti posebno, stručno znanje i tehnike spašavanja. "Osoba koja želi

biti gorski spašavatelj", kaže satnik Jandrić, "uz to što mora biti motivirana i imati nesebičnu želju pomagati drugima, mora biti i dobar planinar, alpinist, skijaš i speleolog. Tehnike spašavanja uvežbavaju se na tečajevima koje provode instruktori Hrvatske gorske službe spašavanja, i to na ljetnom, zimskom, speleološkom, a poslije i helikopterskom tečaju spašavanja u svim terenskim i meteorološkim uvjetima. Do sada sam završio jednotjedni zimski tečaj na Platkou i ljetni tečaj na Paklenici, a na jesen bih trebao ići i na speleološki tečaj. Nakon toga slijede mi dvije godine stažiranja, tijekom kojih moram aktivno sudjelovati u akcijama spašavanja, a potom se polaže ispit nakon kojeg se dobiva zvanje gorski spašavatelj i značka gorskog spašavatelja", rekao je Jandrić, napomenuvši kako osoba koja dobije zvanje gorskog spašavatelja mora biti sposobna sama voditi akciju. Naš sugovornik je istaknuo kako je HGSS dobrovoljna i neprofitna služba s dugom tradicijom (osnovana je još 1950. godine) i profesionalnim iskustvom. "Kod nas su svi odlični, vrlo dobri i dobri. Dovoljnima nema mjesta u gorskoj službi spašavanja. Svi smo mi dio tima i nema mjesta individualcima", kaže satnik Jandrić, napominjući kako se sve akcije provode maksimalno sigurno. Inače HGSS ima 14 stanica, a u osnivanju je i petnaesta.

Jandrić je do sada sudjelovao u sedam akcija spašavanja od kojih su neke bile lakše, neke teže, ali na sreću sve su uspješno završile. "Najteže mi je bilo kad smo pružali pomoć unesrećenom planinaru jastrebarskog planinarskog društva na Crnopcu na Velebitu. Planinar je pao i ozlijedio kuk. Bilo je izrazito loše vrijeme, noć bez mjesecine, vjetar, teren je bio gotovo neprohodan. Litice i mnogo klevovine koja pokriva škrape. Dok sam se penjao do unesrećenog, stigao mi je SMS da mi je otac nakon moždanog udara pao u komu. Tada sam pomislio - ako ja budem nesebično davao sebe da pomognem tom čovjeku, Bog će pomoći mom ocu. To mi je bio dodatni poticaj i dalo mi je potrebnu snagu, jer moje je geslo da se dobro dobrom vraća. Akcija je uspjela, transport unesrećenog trajao je gotovo šest sati, a najbolje smo se osjećali kad smo vidjeli sretnu suprugu i prijatelje

stradalog planinara," rekao je Jandrić napomenuvši kako iza akcije gorske službe spašavanja u kojoj, ovisno o složenosti, izravno sudjeluje od 10 do 20 spašavatelja stoji i HRZ i PZO, MORH, lokalna zajednica, turistička zajednica i mnogi drugi.

Kao član gorske službe spašavanja, Jandrić je sudjelovao i na osiguranju brojnih sportskih natjecanja pa tako, između ostalog, i na nedavno održanoj FIS utrci na Sljemenu.

Iz godine u godinu sve više akcija

Godišnje Hrvatska gorska služba spašavanja ima otprilike 400 akcija, a zadarska služba spašavanja prosječno godišnje intervenira oko 25 puta, i to najviše ljeti. Područje koje pokriva zadarska stanica gorske službe spašavanja prema Jandrićevim riječima jedno je od najzahtjevnijih, gdje dolaze planinari i penjači iz cijelog svijeta. "U idućem razdoblju imamo za cilj u zadarskoj stanici povećati broj članova i razinu obučenosti kako bismo mogli odgovoriti raznim izazovima."

Jandrić ističe kako između zanimanja kojima se bavi ima i te kako sličnosti. "Kao pilot Canadaira CL-415 letim u ekstremnim uvjetima, na malim visinama, malim brzinama i s maksimalnom težinom", kaže satnik Jandrić uvjeren da u gorskoj službi spašavanja najviše može dati baš

"Kod nas su svi odlični, vrlo dobri i dobri. Dovoljnima nema mjesta u gorskoj službi spašavanja. Svi smo mi dio tima..."

kao letač spašavatelj. Na pitanje kako uspijeva uskladiti obveze na poslu i u GSS-u Jandrić kaže kako do sada nije bilo problema. "Kada je sezona počela i kada sam na dežurstvu, tada me u gorskoj službi netko zamjeni. A kada sam slobodan, kod kuće je uvijek spremam ruksak s opremom i u slučaju intervencije u stanici sam za 5 do 10 minuta". Kondiciju održava redovitim vježbanjem, a zahvaljujući razmijevanju zapovjednika 855. PPE putovnika Damira Jurišića i u eskadrili 855. PPE je počeo graditi umjetnu stijenu za penjanje, tako da i tamo može vježbatи penjanje i tehnike spašavanja. ■

■ "I kao kopilot Canadaira CL-415, što je moj profesionalni poziv, i kao član gorske službe spašavanja, u kojoj volontiram, pomažem ljudima..."

Snimio Željko STIPANOVIC

VI. hrvatski kontingenat pomaže afganistanskoj djeci

Učinimo dobro djelo

VI. HRV CON je skupio donaciju dovoljnu za godišnju izobrazbu troje djece koju će odnijeti u Aschianu i uplatiti u njihovu banku. Djecu će izabrati pripadnici kontingenta, a njihov napredak, kao i sve ostalo vezano uz njih bit će objavljeno dvaput godišnje na zajedničkom e-mailu VI. HRV CON-a

Iz Afganistana Tomislav KASUMOVIĆ

UVI. HRV CON-u pokrenuta je humanitarna akcija pod nazivom „Učinimo dobro djelo“ u kojoj se dobrovoljnim donacijama svih pripadnika hrvatskog kontingenta želi pomoći u školovanju djece bez obrazovanja u Afganistanu. Nai-mje, cijela ideja se rodila kada smo čuli za dobrovoljne donacije drugih kontingenata kojima se pomaže u školovanju afganistske djece. Cijela priča pokrenuta je slučajnim upoznavanjem s osobama koje rade u nevladinim organizacijama i koje se bave humanitarnim akcijama i pomoći afganistanskoj djeci. Program nevladine ogranizacije pod imenom "Aschiana" bavi se upravo takvim djelatnostima. "Aschiana", koja postoji od 1995. godine, potpuno je transparentna i vrlo aktivna organizacija koja u program i pod svoje okrilje uzima afganistsku djecu bez obrazovanja te im nastoji pronaći sponzore koji bi svojim donacijama pomogli svakom djetetu. "Aschianu" već deset godina pomažu razne organizacije, kao što su Europska komisija, Svjetska banka, UNICEF, UNESCO, Zaklada Azije, „Spasimo djecu“ iz Švedske i mnoge druge. S obzirom na to da su prisiljena raditi, dje-

ca ne mogu pohađati školu i tako steći naobrazbu. "Aschiana" takvu djecu, kojih po procjeni u programu ima oko 4 tisuće, miče s ulica i traži sponzore za njihovo školovanje. Zanimljiva je također jedna činjenica a to je da školovanje jednog djeteta, uključujući pritom i zdravstvenu skrb za cijelu godinu, košta samo 260 dolara! Djetetu su u programu osigurane sve potrepštine poput knjiga, torbe, olovaka, papira ali i sapun, pasta za zube, odjevni predmeti i, naravno, obroci. Nastava se održava u jutarnjim i poslijepodnevnim smjenama. Kada se za određeno dijete pronađe sponzor, "Aschiana" potpisuje ugovor s obitelji kojim se ona obvezuje svaki dan puštati dijete u školu, a za uzvrat

"Aschiana" mjesечно isplaćuje obitelji 20 dolara koje bi inače dijete svojim radom zaradilo.

Kada izobrazba krene, djetetu se dodjeljuje socijalni radnik koji prati njegov rad i rezultate. Ako je dijete iz bilo kojih razloga odsutno s nastave, raskida se ugovor s obitelji i prestaje dotok novca. Osim teorijske izobrazbe, program sadržava i stručnu ili zanatsku izobrazbu, gdje polaznici mogu naučiti raditi različite poslove, kao što je šivanje, popravak bicikala (inače vrlo čestog prijevoznog sredstva u Kabulu), frizerski zanat, rezbarenje, jednostavnije popravke električnih aparata, varenje, informatičku tehnologiju, kuhanje i izradu tradicionalnih muzičkih instrumenata, te popravak vodoinstalacija.

VI. HRV CON je za ovu akciju skupio donaciju dovoljnu za godišnju izobrazbu troje djece, koju ćemo osobno odnijeti u "Aschianu" i uplatiti u njihovu banku. Djecu će izabrati pripadnici kontingenta, a njihov napredak kao i sve vezano uz njih bit će oglašeno dvaput godišnje na zajedničkom e-mailu VI.

HRV CON-a. Tako će pripadnici kontingenta i nakon povratka u domovinu moći pratiti i biti sigurni da su djeца koju su oni izabrali i dalje u programu te s njima održavati kontakte. ■

Autobusi - umjetnost na kotačima

Autobusi izgledaju kao dječja bojanka koja je pomno i precizno obojana raznim bojama, urešena različitim motivima, tako da je u konačnici jedina neobojana točka mali prozorčić kroz koji vozači gledaju cestu

Iz Indije Zlatko SUDIĆ

Jedna od jako zanimljivih i impresivnih stvari u Kašmiru su autobusi kojih ima raznih vrsta, veličina i modela s raznim konstrukcijskim rješenjima, bolje reći pustili su mašti na volju i tako stvorili jednu vrstu umjetnosti na kotačima. Autobusi izgledaju kao dječja bojanka koja je pomno i precizno obojana raznim bojama, urešena različitim motivima, tako da je u konačnici jedina neobojana točka mali prozorčić kroz koji vozači gledaju cestu i doslovno pokušavaju na njoj preživjeti te dovesti autobus do odredišta, stalno se služeći sirenom kako bi izbjegli moguće probleme i na nepreglednim mjestima dali do znanja da su na cesti. Zanimljivo je vidjeti namrđena lica vozača dok voze slalom između stotina raznoraznih automobila i naprava koje su tek slične vozilima koja se mogu vidjeti na našim cestama. Sa sigurnošću mogu tvrditi da oko 70% ozbiljnih opasnosti za promatrače u misiji dolazi sa cesta, točnije za vrijeme dok se iz raznoraznih razloga krećemo Kašmirom.

Najopasnije željezne nemani

Autobusi spadaju u skupini najopasnijih od svih željeznih nemani koje prometuju recimo uzduž i po prijeko kašmirskih cesta, jer oni nisu pretovareni teretom, poput kamiona

čiji motori su približno iste snage, ali prevoze mnogo teži teret. Dakako o propisanoj nosivosti ne možemo ni u snovima govoriti, jer kamioni su i više nego pretrpani. Autobusi kao i svugdje mogu prevesti otprilike pedesetak osoba, ali ovdje to izgleda recimo "malo" drukčije, jer ovi autobusi prevoze velik broj putnika, tako da su u pravilu gotovo dvostruko pretrpani, a dobar dio putnika vozi se na autobusu. Pojam nosivosti ovdje je više nego čudan.

jednoga kvalificirani najmanje za jednu od liga Formule, jer tko uspješno prezivi sezonu na ovim cestama, vozeći nasuprot stotina lokalnih kamikaza, minimalno je zaslužio priliku da se okuša među profesionalcima, ali bojim se da bi im takav izazov bio prejednostavan.

Ali, evo, čisto da ne ispadne kako u skupinu čudno kvalificiranih spadaju samo oni, možemo navesti velik broj vojnih vozača koji trenutačno voze za našu misiju a nemaju

pojma o prometnim pravilima. Primjerice, ne znaju tko ima prednost u kružnom toku ili da crveno svjetlo na semaforu znači da se vozilo treba zaustaviti. Sve su to manji problemi od onih koje doživljavamo gotovo svakodnevno, jer svaka uputa ili kritika završava istim odgovorom "Yes, sir", bez obzira na to jesu li razumjeli ili ne. Naime, vožnja ili siguran dolazak na konačno odredište su kao pobjeda na bingo tomboli. Recimo, ja sam,

Primjerice, u zgradu u kojoj je u prošlim vremenima, prije preseljenja u "Villu Zemo", živio hrvatski vojnopromatrački tim, na jednom od dva dizala je pisalo: nosivost 1000 kilograma ili 20 osoba, na što je "netko" nadopisao: "možda devet Hrvata". Toliko o pojmu nosivosti i težini prosječnog Pakistanca. Ipak moram priznati da su vozači prometala, koje ovdje nazivaju autobusima svi do

ma koliko pazio i govorio da se mora voziti polako ali sigurno, u prvih šest mjeseci misije imao tri prometne nesreće, ali sam na sreću živ, zdrav i u jednom komadu. Istina malo sam izlupan, ali ne kao automobili ili vozači koji su me vozili. Za dlaku sam izbjegao slijetanje u jednu od bezbroj provalija, primjerice prilikom moje treće, nadam se i zadnje, nesreće u ovoj misiji. ■

Autobusi kao i svugdje mogu prevesti otprilike pedesetak osoba, ali ovdje to izgleda recimo "malo" drukčije

Održano 8. prvenstvo OSRH-a u veleslalomu i biatlonu

Unatoč lošim vremenskim uvjetima među natjecateljima je vladalo dobro raspoloženje te je prvenstvo proteklo u duhu *fair playa*, a sudeći prema reakcijama sudionika i organizatora ta će se hvalevrijedna tradicija nastaviti i ubuduće

Sportski duh u vojničkim redovima

Napisala i snimila Marija ALVIR

Osmo prvenstvo OSRH-a u veleslalomu i biatlonu održano je od 16. do 18. veljače u organizaciji Bojne za specijalna djelovanja HKoV-a te Hrvatskog skijaškog saveza i općine Mrkopalj, u kojoj su se provodila natjecanja. Već tradicionalno, natjecanje je i ove godine okupilo brojne poklonike tih dviju zimskih sportskih disciplina,

dok je treća otkažana zbog nedovoljno snijega. Naime, iako su kao vojnici spremni na sve uvjete, već prvoga dana natjecanja kiša i vjetar otežavali su utrku biatlonaca te je skijaško trčanje bilo nemoguće održati. No, unatoč lošim vremenskim uvjetima, među natjecateljima je vladalo dobro raspoloženje te je prvenstvo proteklo u duhu *fair*

playa, a sudeći prema reakcijama sudionika i organizatora ta će se hvalevrijedna tradicija nastaviti i ubuduće.

Domačini pobjednici prvenstva

Prvenstvo OSRH-a u skijaškim disciplinama već tradicionalno se održava u sklopu mrkopalskog Memorijala mira kojim ta općina obilje-

žava smrt 26 smrznutih partizana, a prema riječima načelnika općine Ivana Butkovića to je prilika i za odavanje počasti svim vojnim i civilnim žrtvama II. svj. rata i porača te Domovinskog rata.

Na ovogodišnjem prvenstvu sudjelovalo je oko 70 sudionika iz jedanaest postrojbi i ustrojbenih cjelina OSRH-a te su se u dvije skijaške discipline natjecali predstavnici 1. i

Natjecanje u biatlonu obuhvačalo je utrk na stazi dugo 5 km s dva gađanja - iz ležećeg (nakon 1,5 km) i stojećeg stava (nakon 4 km), a oba puta natjecatelji su gađali u grudnu metu s pet metaka na udaljenosti od 50 metara

2. gardijske brigade, Zapovjedništva za logistiku i 305. logističke baze ZzL-a, 350. vojno-obavještajne bojne HKoV-a i 353. vojno-obavještajne satnije, 16. topničko-raketne brigade i 40. brigade veze, Uprave za obuku i školstvo GS-a (J-7), te Domaćinske škole Jastrebarsko ZIO HKoV-a, a najbrojnija, te ujedno najbolja, bila je natjecateljska ekipa Bojne za specijalna djelovanja.

Na početku prvenstva svi sudionici i organizatori okupili su se u vojarni "Drgomalj" u Delnicama kako bi nazočili svečanosti otvorenja. U ime domaćina prvo ih je pozdravio predsjednik Organizacijskog odbora bojnik Tomislav Grgurović, koji je pritom istaknuo važnost održavanja te tradicije kao doprinosa razvoju zimskih sportova i sportske kulture u Hrvatskoj vojsci, a potom i pukovnik Nikola Županić, zapovjednik Bojne za specijalna djelovanja, koji je u ulozi izaslanika načelnika Glavnog stožera otvorio prven-

stvo. "Sport je neizostavni segment koji povećava bojnu spremnost pripadnika OSRH-a, što dokazujemo i na međunarodnim vojnim natjecanjima, gdje naši pripadnici postižu zavidne rezultate vrijedne respektira", istaknuo je pukovnik Županić, napomenuvši pritom da je fizička pripremljenost i spremnost pripadnika OS-a jedan od ključnih segmen-

ta. "Sport je neizostavni segment koji povećava bojnu spremnost pripadnika OSRH-a, što dokazujemo i na međunarodnim vojnim natjecanjima, gdje naši pripadnici postižu zavidne rezultate vrijedne respektira", istaknuo je pukovnik Županić, napomenuvši pritom da je fizička pripremljenost i spremnost pripadnika OS-a jedan od ključnih segmen-

nata uključenja Hrvatske u NATO, te da stoga u sport u sklopu OSRH-a treba ulagati više nego dosad.

Da su doista spremni, pokazali su brojni natjecatelji, a najbolji među njima, kako ekipno tako i pojedinačno, osvojili su pehare i medalje. Ukupni pob-

Rezultati 8. prvenstva OSRH-a u veleslalomu i biatlonu

UKUPNI POREDAK

1. Bojna za specijalna djelovanja
2. 350. vojno-obavještajna bojna
3. gardijska brigada

BIATLON ekipno

1. Bojna za specijalna djelovanja
2. gardijska brigada
3. 305. logistička brigada

VELESLALOM pojedinačno

1. bojnik Perica Turajlija, BSD
2. skupnik Dubravko Žurga, 350. vob
3. skupnik Mirko Bliznac, BSD

jednik prvenstva Bojna za specijalna djelovanja sa čak 101 osvojenim bodom (31 u biatlonu i 70 u veleslalomu) bila je mnogo bolja od ostalih ekipa, no na završnoj su svečanosti svi zajedno slavili u nadi da će se sresti i dogodine na istom prvenstvu. ■

U sjećanje na Damira Tomljanovića Gavrana

U Krivom Putu nedaleko od Senja 17. veljače upriličen je komemorativni skup u sjećanje na pogibiju legendarnog zapovjednika 2. pješačke bojne 1. gardijske brigade Tigrov pukovnika Damira Tomljanovića Gavrana.

U nazočnosti najbližih članova obitelji, većeg broja suboraca, vojnika, gardista, dočasnika i časnika iz matične postrojbe, na komemorativnom skupu su bili i visoki časnici potečli iz 1. gardijske brigade, koji danas obnašaju odgovorne dužnosti u raznim vojnim ustrojbenim cjezinama, vojnog školstva i MORH-a.

Na komemoraciji su sudjelovali i dojučerašnji suborci, danas vojni umirovljenici, predvođeni čelnicima veteranske udruge Tigra iz Zagreba. Uz njih vijence su položili i predstavnici gradskih i županijskih

vlasti iz Senja i Zadra, kao i predstavnici policijskih uprava iz Ličko-senjske županije i Zadarsko-kninske županije, te predstavnici udruge proisteklih iz Domovinskog rata.

Nakon polaganja vijenca i palje-

ranom. Svoje obraćanje brigadir Horvat je završio riječima: "Gavran je odvažno stao u obranu ugrožene domovine Hrvatske. Na bojištima je nesobično davao sebe u gušenju terorističkih pobuna i kasnije u pravim vojnim bitkama, pri čemu je bezbroj puta svojim radom i rezultatima opravdavao ukazano povjerenje nadređenih zapovjednika. Sa suborcima je dijelio i dobro i zlo. Bio je iznimno suradnik i bojovnik, pošten i odan, prije svega odgovoran, s odlikama uzornog vođe i hrvatskog vojnika i zapovjednika." Misu zadušnicu u župnoj crkvi Gospe Snježne u Krivom Putu predvodio je vlč. Josip Rafaj, župnik iz Ge-

snimio I. MATOŠEVIĆ

nja spomen-svjeća na grobu pukovnika Damira Tomljanovića Gavrana, zapovjednik 1. gardijske brigade brigadir Drago Horvat evocirao je sjećanje na zajedničke trenutke i bojevanje s pokojnim Gav-

neralskog Stola, koji se ujedno na bogoslužju prisjetio Gavranovog doprinosa u obrani ljudskih života i svojih vojnika.

I. MATOŠEVIĆ

0 europskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici

Predstavnici ministarstva obrane Kraljevine Belgije održali su 17. veljače u MORH-u predavanje o europskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ESOP).

Predavanje su otvorili belgijska veleposlanica N.J.E. Marie-Johane Roccas i načelnik Službe za međunarodnu obrambenu suradnju MORH-a, Davor Ćutić. Predavanje je dogovoreno u sklopu bilateralne suradnje Ministarstva obrane RH s Ministarstvom obrane Kraljevine Belgije, radi intenzivnijeg informiranja djelatnika Ministarstva obrane i oružanih snaga RH o sigurnosno-obrambenom segmentu Europske unije budući da se otvaranjem pregovora o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, očekuje i veće sudjelovanje djelatnika Ministarstva obrane i oružanih snaga. Osim djelatnika MORH-a i OS RH predavanju su nazočili i predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

OJI

Taborovanje vojnika logističkih specijalnosti

Na taborišnom prostoru Novo Selo i Radovanci, djelatnici Središta za obuku i doktrinu logistike Požega proveli su petodnevno taborovanje s vojnicima 4/05 naraštaja.

To je drugi naraštaj vojnika koji je proveo taborovanje od kako je ustrojeno novo Središte. Cilj taborovanja je bio osposobiti vojнике za organizaciju života i rada u prirodnom okruženju (danju-noću), uvježbati vojнике i vode za borbena djelovanja do razine desetine i upoznati ih s taktičkim radnjama i postupcima do razine voda. Taborovanje se provodilo u tri faze, i to faza prije taborovanja, provedbena faza i faza nakon taborovanja.

U fazi prije taborovanja, namjenski stožer je izradio planove i elaborate za potrebe provedbe taborovanja te proveo zapovjedno izviđanje taborišnog prostora. Provedbena faza taborovanja vojnika počela je odlaskom prethodnice čija je zadaća bila pripremiti taborišne prostorije te uzbuđivanje glavnine snaga. Uzbunom te postavljanjem tabora počela je petodnevna obuka vojnika logističkih specijalnosti. Taborovanje se provodilo u iznimno lošim vremenskim uvjetima. Niske temperature otežavale su

provedbu zadaća. Vrednovanje i ocjenjivanje vojnika u provedbi situacijskih vježbi provodili su časnici za obuku i doktrinu i tako utvrđivali ospobljenost vojnika u znanjima i vještinama propisanim za vojnoslužbene djelatnosti logistike, što i jest cilj tih situacijskih vježbi.

Mladi vojnici su još jednom pokazali i dokazali uspješnom provedbom situacijskih vježbi, logističke potpore snagama u boju te provedbom vježbe kretanja vozila po teško prohodnim podlogama, kretanjem vozila u koloni i upravljanjem vojnim nebojnim vozilima, da su osposobljeni za provedbu svih zadaća koje se budu pred njih postavile na završnoj vojnoj obuci. Uz veliko zalaganje vojnika, koje je ovaj put bilo iznimno zahtjevno zbog vremenskih uvjeta, i djelatnici Središta

su dali svoj doprinos uspješnosti taborovanja koje je prošlo bez izvanrednih događaja. Tijekom taborovanja velika pozornost se poklanja mjerama sigurnosti i čuvanju zdravlja vojnika.

Za vrijeme taborovanja Zapovjedništvo za logistiku, kao nadređeno tijelo provelo je i nadzor provedbe obuke.

Načelnik stožera SzOidL Požega i zapovjednik tabora brigadir Ivan Valentinič izrazio je svoje zadovoljstvo provedenim taborovanjem 4/05 naraštaja.

OJI

Svečano u Karlovcu

U župnoj crkvi Presvetog srca Isusova - Novi centar u Karlovcu, 10. veljače proslavljen je blagdan i nebeski zaštitnik Blaženi Alojzije Stepinac i Dan Vojne kapelani Hrvatske kopnene vojske.

U prepunoj crkvi bili su pripadnici: 1. gardijske brigade, 33. inženjerske brigade, 70. i 71. bojne vojne policije, djelatnici Zapovjedništva HKoV-a, mnoštvo članova obitelji poginulih branitelja, te njihovih suboraca iz udruge

proizašlih iz Domovinskog rata s područja Karlovca. Misu je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac uz generalnog vikara Vojnog ordinarijata mons. Josipa Šantića. Misnom slavlju naznačio je i zapovjednik HKoV-a general pukovnik Marijan Mareković sa suradnicima, te brigadni generali Josip Stoković i Slaven Zdilar. Nakon kratkog obraćanja vojnog kapelana i vojnog dekana karlovačkog dekanata prečasnog Andrije Markača, naznačima se obratio zapovjednik HKoV-a general pukovnik Marijan Mareković, koji je između ostalog rekao kako je blaženi Stepinac bio istinski Kristov sljedbenik, te da nije uzmicao ni milimetar od svog svećeničkog i kršćanskog poslanja. Tijekom misnog slavlja vojni biskup Juraj Jezerinac u homiliji je istaknuo: "I blaženi Alojzije Stepinac je dijelio sličnu sudbinu s Isusom Kristom. Mnogi su pali za ovu hrvatsku zemlju poput blaženog kardinala Stepinca, i to iz redova svećenika i vjernika."

Misu je glazbeno i glasovno pripomogla svojim gostovanjem prvi put u Karlovcu Klapa "Sveti Juraj" iz Splita, nakon čega su uz niz izvedenih crkvenih i domoljubnih pjesama nekoliko puta bili nagrađeni pljeskom oduševljenih vjernika.

I. MATOŠEVIĆ

snimio I. MATOŠEVIĆ

Napredni izvidnički senzor

BRITANSKA tvrtka BAE Systems razvila je novi tip izvidničkog senzora koji su nazvali Hyperspectral Imaging. Cilj je nove izvidničke tehnologije otkriti i identificirati ciljeve koje dosadašnji izvidnički sustavi ne mogu otkriti zbog primjene naprednih maskirnih i prikrivnih tehnologija.

Moderne maskirne tehnologije pokazale su se uspješnima protiv otkrivanja golum okom ili konvencionalnim izvidničkim sustavima. Zato tu nastupa hiperspektralna tehnologija, a kamera s tom tehnologijom može razlikovati čak i vrlo malene spektralne razlike koje se javljaju između umjetnog maskiranja i okoline.

Hiperspektralni slikovni senzor koji rabi BAE Systems može istodobno skenirati odabranu zonu u velikom broju različitih valnih područja. Tako osigurava detaljnu multispektralnu sliku za svaku točku slike. Naprednim procesiranjem

podataka analiziraju se informacije kako bi se odredila točna priroda objekata na slici. Zasad algoritam za procesiranje dobre rezultate postiže s naknadnom obradom primljenih i spremlijenih slika, a cilj je omogućiti kvalitetno procesiranje u realnom vremenu.

Novi je senzor velik napredak u odnosu na postojeće konvencionalne kamere koje "hvataju" samo jedno valno područje i ne mogu osigurati informacije o stvarnom fizičkom sastavu scene koju snimaju. S druge strane, hiperspektralni slikovni senzor dostavlja veliku količinu podataka pa je jedan od problema s tom tehnologijom odlučiti koji su podaci važni pa ih treba uzeti u razmatranje. Upravo će razvoj sposobnosti analiziranja slike, i to osobito

analize u realnom vremenu, biti područje daljnog razvoja hiperspektralnog slikovnog senzora.

Hiperspektralna je tehnologija dosad rabljena na raznim vrstama vojnih ali i civilnih izvidničkih satelita.

Osim za standardno slikovno izviđanje i otkrivanje ciljeva, ta bi se tehnologija u skoroj budućnosti mogla rabiti i u neke druge svrhe. Spominju se IFF uređaji, otkrivanje mina, biokemijska detekcija i nadzor moguće uporabe kemijskih i bioloških agensa, moguća je uporaba i u medicini te u otkrivanju krivotvorenih dokumenata. Istraživači tvrtke navode kako se hiperspektralna slikovna tehnologija može u načelu rabiti u svakoj primjeni koja uključuje karakterizaciju objekata unutar slike.

M. PETROVIĆ

Novi uspjesi AB139

kom prošle godine natječaj za kupnju novog višenamjenskog helikoptera, na kojem je AB139 ocijenjen najprikladnijom platformom.

Početkom veljače ove godine španjolska mornarička SAR agencija Sasemar sklopila je ugovor za kupnju tri helikoptera AB139. Time je Španjolska (nakon Italije, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Omana, Irske, Estonije i Malezije) postala sedmi "državni" operater na tom tipu helikoptera, koji se odlučio na kupnju te platforme za potrebe neke od svojih državnih službi. Španjolski Sasemar će AB139 rabiti za zadaće traganja i spašavanja na moru i priobalju, odnosno za nadzor zagadenosti mora i obale.

Od 2001. kada je prvi produkcijski primjerak helikoptera AB139 poletio na svoj prvi probni let do danas je raznim naručiteljima isporučeno vi-

še od 150 letjelica. Helikopter AB139 pripada novoj generaciji srednjih dvomotorskih višenamjenskih helikoptera, a u svojoj kategoriji po svojim tehničkim odlikama i letnim performansama jedan je od najnaprednijih. Njegovi proizvodači vole isticati kako AB139, u odnosu na druge helikoptere te kategorije, ima najviše mesta u transportnom dijelu, a u letnim performansama u odnosu na druge helikoptere ima najveću pričuvu snage. Ističu i to kako je AB139 lako iskoristiva platforma za široki spektar zadaća poput SAR (Search And Rescue) misija, nadzora iz zraka, različitog transporta roba i ljudi (u klasičnoj putničkoj konfiguraciji može stati do 15 ljudi, dok se u MEDEVAC konfiguraciju može smjestiti do 6 nosila s pratećim četveročlanim pratećim medicinskim osobljem).

I. SKENDEROVIC

Oklopni prijevoz

EUROPSKA tvrtka EADS, u suradnji s njemačkom tvrtkom Krauss-Maffei Wegmann, razvila je zaštitni sustav za prijevoz osoblja u kriznim područjima. Riječ je o oklopjenom kontejneru TransProtec koji se postavlja na kamion odgovarajuće nosivosti. Poseban sustav omogućava brzo postavljanje i ukljanjanje kontejnera s kamiona.

TransProtec nudi optimalnu zaštitu od napada eksplozivnim napravama, pješačkim oružjem, minama i NKB sredstvima. Osim zaštite putnicima osigurava visoki stupanj komfora i ergonomije tijekom putovanja. Može primiti najviše 18 putnika s opremom, a moguća je i posebna ambulantna inačica za sigu-

ran prijevoz više ranjenika i pratećeg medicinskog osoblja.

Namijenjena je ponajprije za razne međunarodne operacije koje se odvijaju u nestabilnim područjima. U takvim je operacijama osobit problem prijevoz osoblja, vojnog i civilnog,

jer je prijevoz klasičnim autobusima sigurnosno problematičan, a prijevoz manjim oklopnim vozilima nepraktičan ako treba prevesti veći broj ljudi. To osobito dolazi do izražaja pri rotaciji osoblja i smjeni kontingenata, kad u kratkom razdoblju treba prevesti veći broj osoba.

TransProtec je zamišljen i izvedan tako da brzo, sigurno i udobno preveze veći broj osoba u sigurnosno osjetljivim područjima. Njemačka je savezna agencija za obrambenu tehnologiju i nabavu BWB kupila nekoliko TransProteca.

M. PETROVIĆ

Izrael nabavlja V-22?

realizaciju izraelskih želja jest jedinična cijena Ospreya od čak 70 milijuna američkih dolara. Uz to, izraelski obrambeni proračun u idućem kratkoročnom razdoblju već je znatno opterećen nabavom 102 borbenih aviona F-16I za 4,4 milijarde američkih dolara. Narednih 600 milijuna američkih dolara predviđeno je za nabavu 18 borbenih helikoptera AH-64D Apache Longbow, a uz to izraelsko ratno zrakoplovstvo pokušava osigurati dodatnih 500 milijuna američkih dolara za moderniziranje postojeće flote borbenih helikoptera AH-64A na standard AH-64D Apache Longbow.

Tvrtke Bell i Boeing još uvijek čekaju konačnu odluku američkog ministarstva obrane oko konačne konfiguracije letjelica V-2 Osprey koje bi se nabavile za potrebe ratnog zrakoplovstva i marinskog korpusa. Uz domaće naručitelje proizvođači Ospreya kane se angažiranije okrenuti i stranim naručiteljima, širom međunarodnom promidžbom, a prigoda za to je srpski airshow u Farnboroughu.

I. SKENDEROVIC

IZRAELSKO ratno zrakoplovstvo ozbiljno razmatra mogućnost nabave višenamjenskog tiltrotorskog zrakoplova V-22 Osprey, kojeg proizvode američke tvrtke Bell i Boeing. Izraelska obrambena doktrina tradicionalno se temelji na dobro proučanom konceptu *vertical outflank*, odnosno brzog transporta lako opremljenih elitnih postrojbi duboko u neprijateljsko područje. U tu svrhu Izrael se trenutačno oslanja na helikoptere CH-53 Sea Stallion i transportne avione C-130E/H, koje smatra zastarjelim platformama, pa sve izravnije počinje razmatrati njihove zamjene.

V-22 Osprey odlikuju određene performanse koje u izraelskom rat-

nom zrakoplovstvu smatraju prikladnim za njihov koncept *air lifta*. Tu prije svega ističu Ospreyeve VTOL mogućnosti, potom dolet koji iznosi više od 1000 km, brzinu više od 500 km/h koja je znatno veća od brzina koje postižu helikopteri, te mogućnost opskrbe gorivom u zraku čime se znatno povećava dolet. Od letnih performansi Osprey ima i mogućnost prelaska iz režima leta (uz brzinu od 426 km/h) u režim lebdenja za 18 sekundi. Uz transport elitnih borbenih postrojbi (u svom unutarnjem transportnom dijelu V-22 može ponijeti 24 vojnika s opremom) Izraelci Osprey smatraju i vrlo dobrom platformom za CSAR zadaće.

Ono što svakako može usporiti

AUSTRIJSKA tvrtka Steyr Daimler Puch je koncem siječnja priopćila je kako je vlada Češke Republike proglašila kotačno borbeno oklopno vozilo Pandur II pobednikom natječaja za opremanje češke vojske novim borbenim oklopnim vozilom. Predviđena je nabava 199 vozila, uz otvorenu mogućnost nabave još 35 vozila.

Pandur osvojio Češku

Vozila će biti naručena u nekoliko različitih inačica, a predaja je predviđena od 2007. do 2012. U češkoj će vojsci zamijeniti zastarjele kotačne oklopne transportere OT-64, koji su u operativnoj uporabi još od doba Varšavskog ugovora.

Predviđena je mogućnost široke industrijske suradnje (offseta), a Steyr će proizvodnju i održavanje Pandura II organizirati u Češkoj. Cilj je postići što veću industrijsku participaciju lokalne (češke) industrije u projektu. Prema nekim informacijama ukupna vrijednost projekta mogla bi iznositi oko milijardu dolara.

Sada su na redu pregovori o pojedinostima, uključujući isporuku i rokove plaćanja, organiziranje offseta, kako bi se ugovor potpisao početkom svibnja.

U češkom su natječaju takmaci bili Pandur II i AMV finske tvrtke Patria. Češka je tako postala drugi kupac Pandura II. Prvi se za njega odlučio Portugal. Predviđa se kako će radni vijek čeških Pandura II biti najmanje 25 godina.

Uz Pandur II je odabrana i kupola, prema slici koju je Steyr objavio uz priopćenje vidi se kako je riječ o bezposadnoj kupoli izraelske tvrtke Rafael RCWS 30 s topom kalibra 30 mm i protuoklopnim projektilima.

Dosad su borbena vozila Pandur I kupili Austrija, Belgija, Gabon, Kuvajt, Slovenija i SAD, dok su se za najnoviju inačicu Pandur II odlučili spomenuti Portugal i Češka. Inače, austrijska tvrtka Steyr Daimler Puch je u sastavu američkog koncerna General Dynamics.

M. PETROVIĆ

Čile preuzeo nizozemske fregate

ČILEANSKA ratna mornarica preuzeala je dvije rabljene fregate od nizozemske ratne mornarice tijekom svečanosti 16. prosinca 2005. u mornaričkoj bazi u Den Helderu, Nizozemska.

Na primopredajnoj svečanosti bio je i čileanski ministar obrane Jaime Ravient de la Fuente te je iskoristio prigodu za bilateralne razgovore s nizozemskim ministrom obrane Henkom Kampom.

Dva ratna broda koja su prešla u

sastav čileanske ratne mornarice su fregata L-tipa HrMs Jackob van Heemskerck namijenjena protuzračnoj obrani, koja sada nosi ime Almirante Latorre, i bivša višenamjenska fregata M-tipa HrMs Abraham van der Hulst s imenom Almirante Blanco Encalada.

U 2006. godini čileanska mornarica trebala bi preuzeti još dvije rabljene fregate nizozemske ratne mornarice, fregatu L-tipa HrMs Witte de With, i višenamjensku fregatu M-tipa HrMs Tjerk Hiddes.

Dio bilateralnih razgovora odnosio se je na potpisivanje ugovora za kupnju 18 nizozemskih borbenih zrakoplova F-16AM/BM Mid-Life Upgrade.

M. PTIĆ GRŽELJ

Švedska objavila natječaj za projekt malog ratnog broda

ŠVEDSKA agencija za nabavu vojne opreme (FMV - Fösvartes Materielverk) objavila je natječaj za projekt nove klase malih ratnih brodova nazvanih Mortar Bombat Boat 2010 koji bi bili podrška desantnim postrojbama i specijalnim snagama švedske kraljevske ratne mornarice.

Švedska mornarica je od 2000. provela opsežne studije sličnih tipova plovila, no posljednji koncept malog ratnog broda usmjerio je program na veće dimenzije nego što su ratne brodice Combat Boat 90 šved-

ske tvrtke Dockstavarvat. Razmatrane duljine malog broda Mortar Bombat Boat 2010 kreću se između 20 i 25 metara te istisnine od 40 do 70 tona, ovisno o količini naoružanja koje će nositi.

Temeljno naoružanje činit će napredni topnički sustav (Advanced Mortar System - AMOS) Patria Hågglunds SSG120. Topničko naoružanje bit će dvocijevnog tipa, imat će automatsko punjenje a smješten

će biti na giroskopski stabiliziranoj kupoli. Zanimljivo je kako je taj tip topničkog sustava prvenstveno razvijen za kopnena vozila.

Konačni projekt uključit će materijale za gradnju trupa koji imaju ma-

lu akustičku, magnetsku i infracrvenu značajku i radarski odraz te će imati slične karakteristike trupa kao korvete male zamjetljivosti klase Visby. Takav zahtjev nameće se zbog specifičnosti svoje službe blizu obale.

Projekt bi trebao sadržavati i zaštitni oklop koji bi pokriva cijevi topa kada nisu podignute i spremne za operaciju. Druge inačice malih ratnih brodova uključuju akustični sustav detekcije paljbe te sustav koji ima funkciju zamicanja vode kako bi se na taj način smanjio brodski infracrveni trag.

Prvi prototip malog ratnog broda Mortar Bombat Boat 2010 trebao bi biti gotov tijekom 2008. a testiran do kraja 2010.

M. PTIĆ GRŽELJ

Heliplane

rada. Takvu vrstu letjelica smatraju tehnološkim nastavkom razvoja vojnih tiltrotorskih letjelica tipa V-22, odnosno idućim korakom u operativnoj primjeni takvih koncepata letjelica posebice kroz CSAR zadaće.

Potkraj prošle godine i službeno je odobren projekt koji će u svojoj inicijalnoj fazi biti financiran s oko 6,4 milijuna američkih dolara, a u sklopu kojeg se DARPA obvezala na

razvoj preliminiranog dizajna, odnosno tehnološkog demonstratora kojeg je nazvala Heliplane. Početna faza dizajna, uvelike će se temeljiti na postojećem tehnološkom prijedlogu žirodin tehnologije koju u zadnje vrijeme razvija tvrtka Groen Brothers Aviation, a koja ujedinjuje svojstva helikoptera u smislu vertikalnog polijetanja, slijetanja te lebdenja, s letnim performansama, odnosno brzinama mlaznog aviona za što bi se rabila dva mlazna motora.

I. SKENDEROVIC

AMERIČKA obrambena agencija DARPA uz brojne druge projekte posvetila se i usavršavanju zrakoplovnih platformi s kombiniranim pogonom u svrhu unapređenja njihovih letnih performansi i režima

AIRSOFT

Na prvi pogled riječ koja ne govori o čemu se tu radi, pa da objasnimo pobliže: Airsoft (lako zračno oružje) polako postaje novi streljački sport (donekle spada u grupu ekstremnih sportova) a kao glavni rekvizit koristi airsoft oružje.

ŠTO JE AIRSOFT ORUŽJE?

Airsoft oružje se prvi puta pojavilo u Japanu prije otprilike trideset godina. Namijenjeno zabavi, a ne lovu, Airsoft oružje je koristilo jedinstveni sustav ispaljivanja plastične kuglice kalibra 6mm, koji je koristio malu količinu zraka kako bi se kuglica ispalila uz zavidnu preciznost. Rezultat je zračnica koja je jednostavne konstrukcije, privlačna i lagana za uporabu, bilo za streljaštvo ili igru sa prijateljima.

Kako je koncept sazrijevao, jedna od najpoznatijih tvrtki, Tokyo Marui iz Japana, je počeo proizvoditi novu liniju oružja koje je bilo temeljeno na stvarnim modelima, kao što su revolver Magnum ili strojnica Uzi. Ova linija se pokazala izuzetno uspješnom, te je privukla hobiste, kolezionare i amatore te se proširila po cijelom svijetu. Ovo je potaknulo Airsoft proizvođače, da izbacuju još kvalitetnije proizvode koji su kombinirali realizam i sigurnost sa niskom cijenom, što je njihovu uporabu proširilo na razna polja, između ostalog i streljaštvo, ratne igre i filmsku industriju. Airsoft oružje je idealno za prosječnog kupca koji želi poboljšati svoje streljačke sposobnosti, bilo u zatvorenom ili otvorenom prostoru, uz sve pogodnosti modernog oružja bez opasnih posljedica.

POSTOJE TRI TIPOA AIRSOFT ORUŽJA

S POGONOM NA OPRUGU

Ovaj tip oružja je stvarne veličine (mjerilo 1:1), a neki modeli i masom odgovaraju originalu. Prikladno je za zabavu ili skupljanje. Zbog činjenice da je izrađeno tako da ne zahtijeva održavanje, te zbog niske cijene, vrlo je prikladno kao prva kupnja. Obično su to pištolji izrađeni kao vrlo vjerne replike stvarnih modela, a ispaljuju kuglice kalibra 6mm iz spremnika koji oblikom odgovara originalu (u dršci pištolja). Većina modela ispaljuje kuglice brzinom od oko 50 m/s te su precizni na udaljenostima do 25m. Odlični su ukoliko želite naučiti pucati, svidjet će vam se njihova masa i realističnost. Napinju se pomoću opruge i ispaljuju jak hitac (no, ne i opasno jak). Većina pištolja ima sustav "Hop up", što jednostavno znači da u cijevi postoji utor koji zarotira kuglicu, te je zbog toga pištolj precizniji i ima veći domet (okretanje kuglice umanjuje utjecaj vjetra i gravitacije).

ELEKTRIČNO AIRSOFT ORUŽJE

Kod električnog airsoft oružja zračni klip je preko sustava prijenosa spojen s električnim motorom (koji ga, zapravo, napinje). Posljedica je ta da više ne morate ručno napinjati oružje za svaki hitac, već to radi električni motor, te u trenutku pritiska na otponac dolazi do oslobadanja zračnog klipa i ispaljivanja kuglice. Ukoliko nastavite pritiskati otponac dok je odabrana automatska paljba, sustav će stalno napinjati i otpuštati zračni klip te će oružje automatski ispaljivati kuglice.

PLINSKO AIRSOFT ORUŽJE

Plinsko airsoft oružje je pogonjeno plinskim mehanizmom. Plin je obično ugljični dioksid (CO₂), ekološki freon ili tzv. zeleni plin. Svi su modeli izrađeni vrlo kvalitetno, u mjerilu sa originalima te je ova klasa proizvoda prikladna i za najzahtjevnijeg kolezionara.

AIRSOFT DANAS

Subotom i nedjeljom ratnici oboržani airsoft replikama odlaze u šumu i provode sate u taktičkom nadmudrivanju igrajući razne scenarije. Airsoft je kao sport uz odgovarajuću zaštitu siguran kao i ostali sportovi, ozlijede su rijetke i svode se na ozlijede slične planinarskim, no boravak na zraku, akcija i strategija daju puno više.

Airsoft replike i opremu vodećih svjetskih proizvođača možete naći kod distributera za Hrvatsku

Hobi Modeli Sport

Hobi Modeli Sport d.o.o.
Zagrebačka 137, 10000 Zagreb
tel: 01/ 387 40 85, mob: 098 422 728
E-mail: info@hm-sport.net
web: www.hm-sport.net

Nova puška ili novi kalibar?

Nakon mnogo godina i nekoliko neuspješnih pokušaja, američka vojska namjerava konačno zamijeniti pušku u kalibru 5,56 mm. To će zbog položaja i važnosti američke vojske imati posljedice i na puščane kalibre članica NATO-a

Pripremio Igor SKENDEROVIC

Posljednjih četvrt stoljeća NATO se oslanjao na dva različita kalibra za jurišne puške, odnosno strojnice. Riječ je o dobro poznatim kalibrima 7,62x51mm te 5,56x45 mm. Kako američka vojska razmatra mogućnost zamjene jurišnih pušaka u kalibru 5,56 mm potpuno novim tipom, to otvara rijetku mogućnost mogućeg izbora i potpuno novog kalibra.

Iskustva iz dosadašnjih sukoba stavljuju upitnik na učinkovitost metka kalibra 5,56 mm. Neki stručnjaci smatraju kako je to idealna prilika za svestranu procjenu tog metka te je ne treba propustiti. Jasno je da će američka odluka o mogućem izboru novog ili ostanku na starom kalibru imati velik utjecaj na izbor kalibra jurišnih pušaka NATO članica u doglednoj budućnosti.

Novo stoljeće - nova puška?

Američka vojska trenutačno rabi dva tipa pušaka u kalibru 5,56x45 mm. To su osnovna jurišna puška M16, odnosno njezina skraćena i olakšana izvedenica M4, te laka strojnica M249 Squad Automatic Weapon. M249 je ustvari u SAD-u licencno proizvedeni belgijski FN Minimi. U naoružanju američke vojske je od 80-ih godina prošlog stoljeća i nakon 20 godina uporabe treba mu naći zamjenu zbog istrošenosti. Vojska također namjerava zamijeniti i jurišnu pušku M16, odnosno njezinu kompaktnu inačicu M4.

Stalna potraga za novim, učinkovitim pješačkim oružjem dovela je do raznih koncepcata. Ideja koja je zaživjela 1990-ih je eksplozivni fragmentacijski projektil (poznat

kao airburst) manjeg kalibra a konstruiran je tako da eksplodira iznad cilja. Tako je omogućen napad na npr. vojнике koji se skrivaju u zaklonu, rovu ili sličnom objektu.

Studije su sugerirale veliko povećanje učinkovitosti.

Za tu je učinkovitost ipak trebalo osigurati preciznu detonaciju granate u točno određenoj točki, odnosno tehnologiju koja će to omogućiti. Zato oružje tog tipa mora imati laserski daljinomjer i balističko računalo sa cilnjikom kako bi se strijelcu omogućilo precizno ciljanje. Računalo također podešava vremenski upaljač na projektlu kako bi detonirao na točno određenom mjestu nakon što prijeđe proračunatu udaljenost. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Stealth koncept višenamjenske, modularno koncipirane, raketne korvete
Stereaguščij samo je međukorak prema novim razvojnim konceptima koji nastaju na crtačim daskama ruskih konstruktora i nose radne nazive „Korveta XXI -1“ i „Korveta XXI -2“, „Korveta XXI -3“ i Korveta XXI -4“

Pripremio: Igor Spicijarić

Višenamjenski patrolni brod projekta 20380 - korveta Stereguščij

Krajem 2001. u petrogradskom brodogradilištu Severnaja Verf okupila se čak i za ruskog mjeđu neuobičajeno velika skupina uglednih gostiju. Tog hladnog 21. prosinca 2001. položena je kobilica za novu plovnu jedinicu namijenjenu ratnoj mornarici Rusije. Nakon više od petnaest godina stagnacije, nakon raspada bivšeg SSSR-a, podjele ratne flote među državama sljednicama (uglavnom između Rusije i Ukrajine), brojnih problema svake vrste kojima je izloženo rusko društvo i država, ratna mornarica je pokrenula za nju vrlo važan projekt. Nazočnost visoko rangiranih gostiju iz političkog, vojnog i ekonomskog vrha Rusije odavala je važnost tog događaja.

Tadašnji predsjednik vlade Ruske Federacije Mihail Kasjanov tada je sa svečane govornice izjavio: „Ruska ratna mornarica već godinama nije naručila niti jedan suvremeniji površinski brod. Danas ponovno po-

činjemo s izgradnjom serije suvremenih borbenih brodova najnovije tehnologije, polaganjem kobilice prve suvremene korvete Projekta 20380. Osuvremenjavanje naše ratne mornarice jedna je od glavnih briga naše države“. Slični su bili i govorovi ostalih ruskih govornika s naglaskom na sljedećim činjenicama:

- početak izgradnje raketne korvete Projekta 20380 dio je plana obnove ruske pomorske moći,
- mehanizam implementacije ruske pomorske doktrine postao je operativan.

Povijesni okvir

Zašto je početak izgradnje jednog ratnog broda, bez obzira koliko on bio moderan, izazivao toliku pozornost. Odgovor na to pitanje dao je viceadmiral Anatolij Šlemov, tadašnji načelnik brodograđevnog odjela ruske mornarice.

Istaknuo je da je ruska ratna mor-

narica službeno klasificirala Projekt 20380 kao „višenamjenski obalni patrolni brod“. Broj takvih brodova u ruskoj mornarici posljednjih je godina dramatično smanjen u odnosu na „zlatno doba“ sovjetske mornarice od 1970. - 1980. godine. Istočno, zahtjevi i potrebe upravo za takvom vrstom borbenog broda enormno su porasli.

Ruskoj mornarici nije preostalo takvih brodova. Brodovi iz Projekta 1124 i 1131M (Grisha i Parchim II - prema NATO klasifikaciji) su mali protupodmornički, a brodovi iz Projekta 1234 (Nanuchka - prema NATO klasifikaciji) su brzi napadajni. Sva tri projekta, na zapadu klasificirana kao korvete, bila su ipak projektirana za vrlo ograničeni broj i opseg zadaća, bilo da se radilo o protupodmorničkim ili protubrodskim. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Njemački razarači klase Lütjens

Razarači klase Lütjens zadnji su brodovi njemačke ratne mornarice na parni pogon

Siniša RADAKOVIĆ

akao je brodogradnja i prateća industrija u SR Njemačkoj uvelike ojačala tijekom šezdesetih godina prošlog stoljeća, čak do te mjere da su se mogli graditi ratni brodovi veličine razarača i fregata, NATO je sredinom tog desetljeća zaključio da je zapadnonjemačkoj vojsci još uvijek potrebna tehnička pomoć. To se posebice odnosilo na isporuku najsuvremenijih borbenih aviona i ratnih brodova. Zbog toga je odlučeno da joj se u vrlo kratkom vremenu isporuče tri najsuvremenija razarača opremljena protuzračnim raketnim sustavima. Procijenjeno je

da zadanim uvjetima najbolje odgovaraju američki razarači klase Charles F. Adams, koji su se u to vrijeme gradili za potrebe američke i austro-ugarske ratne mornarice. Tako je u kratkom vremenu zapadnonjemačka ratna mornarica dobila tri tada najsuvremenija razarača opremljena najsuvremenijim protuzračnim raketnim sustavima.

U sastav zapadnonjemačke ratne mornarice prvi je ušao razarač Lütjens, čija je gradnja počela 1. ožujka 1966. pod imenom USS Tolman (DDG-28). Porinut je 11. kolovoza 1967. i predan zapadnonjemačkoj

ratnoj mornarici koja mu je dala ime Lütjens i dodijelila oznaku D 185. Razarač Lütjens primljen je u operativnu uporabu 22. ožujka 1969. U operativnoj je uporabi ostao sve do listopada 1998.

Iza Lütjensa u sastav zapadnonjemačke ratne mornarice ušao je razarač Mölders. Njegova je gradnja počela 12. travnja 1996. pod imenom USS Henry A. Wiley (DDG-29). Porinut je 13. travnja 1968. i predan zapadnonjemačkoj mornarici, koja mu je uz ime Mölders dala i oznaku D 186. Mölders je u operativnu uporabu ušao 20. rujna 1969. i u njoj je ostao sve do prosinca 2003.

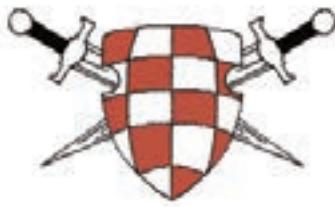
Gradnja trećeg i zadnjeg razarača klase Lütjens započela je 22. kolovoza 1967. pod imenom USS John J. Shea. Porinut je 1. veljače 1969. Nakon predaje zapadnonjemačka ga je mornarica nazvala Rommel i dala mu oznaku D 187. U operativnu je službu ušao 2. svibnja 1970. i u njoj ostao sve do prosinca 2003.

Svi su razarači klase Lütjens izgrađeni u brodogradilištu Bath Iron Works Corporation. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Šajo (1241.)

Mongolska pobjeda na rijeci Šajo

Belin je tabor bio okružen Mongolima raspoređenima u obliku potkove, a kršćanska vojska bila je obasuta pravom kišom strjelica. Kaos je bio potpun, a zapovjednike je još malo slušao...

Jurica MILETIĆ

Svladavši mađarske prethodnice koje su ih pokušale zaustaviti u Erdelju, Mongoli su u srednjem Mađarsku prodirali i sa sjevera i sa sjeveroistoka. Bilo je to u proljeće 1241., a kralj Bela IV. je sa 65 000 vojnika hrlio prema Mohijskoj pustari koju presijeca rijeka Šajo u sjevernoj Ugarskoj, odlučan da im se suprotstavi, iako svjestan da mu vojsku čine uglavnom seljaci i priučeni vojnici skupljeni na brzini i zbrda-zdola.

Mongoli su se okupili onkraj rijeke: za ledima im je bilo močvarno područje, a pred njima otvorena ravnica, kao stvorena za konjaničku bitku. Neki tvrde kako je njihov zapovjednik Batu-kan raspolagao tad čak sa stotinu tisuća konjanika. S druge strane, uz kralja Belu IV. bio je i njegov brat Koloman, hrvatski herceg koji je predvodio snažnu hrvatsku vojsku - pješake i konjanike. Za razliku od većine drugih, Hrvati su bili dobro naoružani i dobro obučeni vojnici vični borbi. Na žalost, i Bela i brat mu bili su neiskusni vojskovođe i svoje su borce stisnuli u malen tabor okružen kolima i obrambenog karaktera u kojem su borci jedni drugima jednostavno smetali. Nikakvi udari ili napadi iz takvoga tabora nisu mogli uslijediti.

Samouvjereni Batu-kan

U slučaju neuspjeha na jednom kriju ili u središtu, moral je doći do zbrke i na drugome kraju bojišnice. Batu-kan koji je dotad već uspješno porazio Ruse i Poljake, s jednog je humka gledao taj tabor i samouvjeno objavio svojim doglavnicima kako se iz njega nitko neće izvući živ.

Ovako je Mongole opisao splitski arhiđakon Toma koji ih je imao prilike vidjeti početkom godine 1241. kad su prodrli u Ugarsku i Erdelj:

„Ti su ljudi maleni, ali prsa su im široka. Spodoba njihova je grozna; golobrdo lice i plosnato, nos tup, a male oči razdaleko jedno od drugoga. Odijelo im je neprodirno, a sastavljeno je od složene kože te nalikuje ljuskama. Kacige su im od kože ili od željeza. Oružje im je zavinuta sablja, tulac, luk i strjelica s oštricom od željeza ili kosti koja je za četiri prsta duža od naše. Na svoje crno-bijele zastave meću na vrh vunenu kitu. Njihovi konji koje jašu bez sedla, maleni su ali jaki, vikli naporu i gladu; premda nisu potkovani, penju se i veru po pećinama kao divokozne, a i poslije trodnevnoga napornog trka zadovoljavaju se s malo odmora i hrane. A ni ljudi se ne brinu mnogo za svoju hranu, kao da žive od same okrutnosti; ne jedu kruha, hrana im je meso, a piće konjsko mlijeko i krv. Sa sobom vuku velik broj zarobljenika, osobito oružanih Kumana. Silom ih gone u bitku i ubijaju ih čim vide da slijepo ne srču u boji. Mongoli sami ne idu rado u boji. Ako pak koji od njih pogine, odmah ga pokopaju na onom mjestu, tako da mu se grob ne pozna izvana. Gotovo nema rijeke preko koje ne bi sa svojim konjima preplivali. Preko velikih rijeka ipak se prevoze na svojim mjehovima ili čamcima. Šatori su im od kostrijeti ili od kože. Premda ih ima golema množina, ipak nema u njihovu taboru štropota niti halabuke, već mukom mučeći hodaju i mukom muče kada se bore.“

Most preko rijeke Šajo po Belinu nalagu čuvalo je tisuću vojnika. Kad su Mongoli pokušali probor, njegovim braniteljima pridružio se i herceg Koloman sa svojim hrvatskim četama, ujedinjenima sa snagama nadbiskupa Ugrina. Iako su neki Mongoli već prešli rijeku, Hrvati su ih potjerali natrag. Oduševljeni Koloman pohrlio je svoju pobedu objaviti bratu Beli, ali moral ugarske vojske bio je iznimno slab. Već iste noći kada je Batu-kan bojnim strojevima počeo most obasipati kamenjem, njegovi su se branitelji razbjezali, a Mongoli su prešli rijeku. Što preko mosta, što pak na konjima nizvodno od njega. U zoru idućega dana Belin je ta-

bor bio okružen Mongolima raspoređenima u obliku potkove. Kršćanska je vojska bila obasuta pravom kišom strjelica, kaos je bio potpun, a zapovjednike je još malo tko slušao. U jednom trenutku plamen je zahvatilo sve šatore, strjelica je bilo sve više, a kaos se pretvorio u paniku.

Prisebni Hrvati

Činilo se da glavu jedino nisu izgubili Hrvati. Napokon, za razliku od ostalih Belinih vojnika, koji su noć uglavnom prespavali, cijelo su vrijeme bili budni i pod oružjem. Ne čekajući kao ovce sabijene u toriza kola kojima je tabor bio okružen, udruživši se s vojnicima nad-

Poraženi i proganjeni Bela IV. tražio je pomoć od drugih europskih vladara. Nitko mu je nije pružio

Ilustracija Damir Podhraški

biskupa Ugrina, provalili su iz njega i združenim snagama navalili na Mongole. Pridružili su im se i vojnici pod zapovjedništvom Velikog meštra. Riječ je, dakako, o templari-

ma, ili božjacima, kako su ih zvali u našim krajevima. U boju koji se razvio bio je ranjen i sam herceg Kolo-man, a nadbiskup Ugrin i Veliki meštar templara poginuli su.

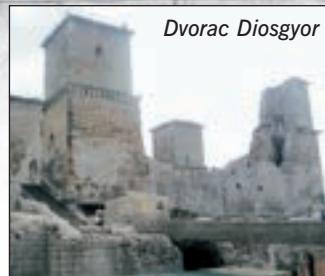
Vojnici su se razbjezali, a Mongoli su se put na jug bio otvoren. Rezultat bitke bio je više nego katastrofal: od 65 000 vojnika kršćanske vojske na bojnom je polju ostalo ležati njih 50 000. Koloman je preko Budima uspio pobjeći u Hrvatsku, ali od zadobivenih rana umro je u Čazmi još iste godine.

Pobjedivši na rijeci Šajo, Mongoli su pobili veli broj žitelja Ugarske, a rijetki preživjeli spasili su se bijegom u šume i gore. Pričekavši ljetinu, nastavili su s prodiranjem na jug, istodobno progoneći kralja Belu koji je preko Austrije pobjegao u Hrvatsku, pokušavajući se pripremiti za daljnje sukobe. Neko je vrijeme proveo u Zagrebu tražeći pomoć od njemačkoga cara i drugih europskih vladara, ali mu je nitko nije pružio. U vrijeme kad je vojsku skupljao uz pomoć hrvatskih velikaša, poglavito bana Dionizija, zagrebačkog biskupa Stjepana, kneza Hudina, Ivana Jaro-slavljeva od Okića grada i oba župana od Moravča, bodrio ga je samo papa. ■

Centar Miskolca

Grad na Šaju
Miskolc se sa svojih dvadesetak tisuća žitelja stisnuo u podnožju za madarske pojmove povиše planine Buekk, koja je u neko davno vrijeme valjda bila početak ili svršetak Panonskoga mora. Name, sedimenti pronađeni u okolini sadrže nedvosmisljene elemente morskih bića, a neke spilje obiluju ostacima keramike starije od pet tisuća godina. To nekadašnje središte teške industrije, koje nagradjuju soorealističke građevine sovjetske ere, palili su i rušili Tatari, ali i Turci i Sovjeti. Dah srednjega vijeka i građanske arhitekture XIX. stoljeća osjetiti se može tek u najstrožem središtu grada u kojem se ističe palača narodnog kazališta. Budući da se industrija iz grada odselila na druga mjeseta, i u druge zemlje (mještani se nadaju zauvijek), grad se posvetio vinarstvu i turizmu. Već godinama posjetitelje ljeti privlači opernim repertoarom: prema zamisli kazališnoga ravnatelja svakog se ljeta izvode djela najpoznatijih svjetskih skladatelja, a osobita se pozornost posvećuje najznačajnijem madarskom skladatelju i muzikologu Beli Bartoku. Dodatna turistička atrakcija je nedaleki dvorac Diosgyor sa svojim viteškim igrama.

Dvorac Diosgyor

**Mislava Bertoša: "Djeca iz obrtaljke",
Profil international, Zagreb, 2005.**

Knjiga je i po tematiki i po značenju novost u hrvatskoj antroponomastici. Riječ je o osobnim imenima i prezimenima te skladnji imenske formule kod napuštene djece u tršćanskim nahodištima. Ta neželjena djeca pronađena kojekuda ili ostavljena na zaokretnom prozoriču (obrtaljki) nahodišta dobivala su osobna imena i prezimena neprimjerena uobičajenom imensko-prezimenskom repertoaru dočinoga kraja i jezika: Benzija, Zvelf... ili u jasnijoj motiviranosti: Nahod, Nahodil, Najdiš, Najdenac, Kopilić, Kopilac, Kopilović, Mulac/Mulec/Mulc, Panjkrt i slično. Nahodišta za ostavljenu djecu spominju se u Hrvatskoj od srednjeg vijeka. U literaturi o Zagrebu navodi se da je u srednjem vijeku taj grad imao Najdoš varoš, u kojoj su se najdoši zbrijnjavali. U dalmatinskim gradovima nahodišta se spominju u Zadru, Šibeniku, Splitu i u Dubrovniku. Autorica je za arhivsko istraživanje odabrala Trst kao multietničko, multikonfesijsko i multijezično središte s jakom imigracijom i velikim brojem napuštene djece. Postotak ostavljene djece u XVIII. i XIX. st. bio je i do 40 % rođene djece. Prema načinu obrade te bogatoj literaturi i rezultatima ovo djelo predstavlja vrijednost u hrvatskoj antroponomastici, ali i povijesnoj znanosti, jer nam dočarava drugu (onu neslužbenu) stranu života u društvima nakon Francuske revolucije, kada su na scenu došla "ničija djeca" kao marginalci kojima su bili inspirirani mnogi pisci, od Dickensa do Ivane Brlić-Mažuranić.

Mirela MENGES

FILMOTEKA

Zagreb-dox - međunarodni festival dokumentarnog filma

- mesta održavanja: kina Tuškanac, Europa i Central te KIC
- trajanje: od 19. do 26. veljače 2006.

Uz veliku propagandnu aktivnost, Zagreb-dox u svom drugom izdanju daje do znanja kako u području dokumentarnog filma želi postati ono što je posljednjih godina u igranom filmu Sarajevo film festival. Želi biti najvažnija godišnja skupština dokumentarnog filma u ovom dijelu Europe. Uz veliku potporu grada Zagreba i Ministarstva kulture te dobru posjećenost gledatelja, možemo se samo nadati da će u tome i uspjeti.

Na ovogodišnjem izdanju bit će prikazano 120 dokumentarnih filmova sa svih strana svijeta, među kojima i deset hrvatskih uradaka. Program je podijeljen na tri dijela - međunarodna konkurenca, regionalna konkurenca i novouvedeni program "Sport i glazba" (za koji se organizatori nadaju da će postati stalno obilježje Zagreb-doxa). Taj dio zanimljiv je jer, kako mu i ime kaže, sadrži dokumentarce o sportu i glazbi, a među njima najprivlačnija su dva s nogometnom tematikom. Prvi pod naslovom "Pele zauvijek" prikazuje dva sata epske priče o najboljem nogometaru u povijesti, a drugi, "Barcelona povjerljivo", donosi priču o igrama oko slavnog katalonskog kluba, ali ne na nogometnom terenu, nego u uredima i svlačionicama. Ipak, najzanimljiviji dio programa su specijalne projekcije koje obrađuju teme posljednjeg, i nama u sjećanju svježeg, europskog rata. Posebno se najavljuje svjetska premijera hrvatsko-srpske koprodukcije "Vukovar - završni rez", u kojem ćemo, navodno, vidjeti neke nikad viđene kadrove o stradanju hrvatskog grada heroja. Tu su još "Amateurs and the general", o sudbinu generala Praljka i njegovoj ulozi u ratu u Bosni i Hercegovini, te "Đindić, jedan život" o razlozima i pozadini ubojstva tog srpskog političara.

Leon RIZMAUL

24. veljače 1208. Sveti Franjo Asiški čuo glas s neba

Sveti Franjo je prvih 20-ak godina života živio u rodnom Asisiju kao običan mlađić, a onda je u jednom ratu protiv Perugie zarobljen. U zarobljeništvu je proveo godinu dana te preboleo nekoliko bolesti. Kada se vratio u Asisi, počeo je pomagati gubavcima i obnavljati razrušene crkve. Među njima obnovio je i kapelicu Santa Maria dell' Angel. Tijekom jedne mise 24. veljače 1208. čuo je glas koji mu je govorio dio Evanđelja po Mateju: neka pođe u svijet, ne posjeduje ništa i čini samo dobre stvari. Franjo je poslušao glas i počeo je s propovijedanjima koja su ubrzno dovela do osnivanja novog crkvenog reda - franjevaca. Ostatak života Franjo Asiški proveo je propovijedajući po čitavom Sredozemlju. Pred kraj života doživio je stigmatu (na tijelu su mu se pojavile rane kuge je Isus imao pri razapinjanju na kriz). Umro je 1226., a kanoniziran je već dvije godine kasnije 1228. godine. U stoljećima koja su uslijedila sveti Franjo Asiški postao je jedan od najomiljenijih svetaca među pukom diljem svijeta.

25. veljače 1964. Cassius Clay postao prvak svijeta

Najbolji boksač svih vremena bio je crnoputi Amerikanac Cassius Clay poznatiji pod imenom Muhamed Ali. Kada se 1960. mladi Cassius Clay sa zlatnom medaljom oko vrata vratio s Olimpijade u Rimu, očekivao je da će ga rodni Kentucky dočekati kao heroja. Ali stvarnost je bila okrutna, i dalje se nije smio pojavljivati na javnim mjestima rezerviranim za bijelce. Clay je ljutito bacio medalju u rijeku i prešao u profesionalce. Izazvao je svjetskog prvaka Sonnija Listona i pobjedio 25. veljače 1964. tehničkim nokautom u osmoj rundi. Liston se žalio da je ozlijeden, pa je u svibnju iduće godine meč ponovljen. Ovaj put Clay je protivnika poslao na pod već u prvoj rundi i na taj način postao suvereni vladar teške kategorije, a idući dan novi svjetski prvak šokirao je svijet - objavio je da napušta kršćanstvo i prelazi na islam. U sljedeće dvije godine osam puta je obranio naslov, a zbog religijskih uvjerenja odbio je poći u Vijetnamski rat. Oduzeta mu je boksačka licencija i pojas prvaka, no on se nije predavao. Čitavu karijeru, glasan i arogantan, držao se svojih načela, budeći ponos kod drugih crnaca i ostalih potlačenih diljem svijeta.

Leon RIZMAUL

DUHOVNOST

Mudrost ulaganja "dionica"

Opterećenost tjelesnim izgledom postalo je obilježje suvremenog čovjeka. Mediji neizdrživo diktiraju trendove i određuju "mjere" koje za vlastitu sreću samo treba "slobodno izabrati". Jaka industrija "oblikovanja tijela" nudi i predlaže recepte, od fitnesa do raznih dijeta, te sve dobro naplaćuje. Danas je čovjek, ubačen u vrtlog manje produžene mladosti, skupo plaća pomodne manipulacije. Kozmetika bez etike pustoši lisenice i duše. Začuđuje nesrazmjer između skribi za izgled i brige za dušu. Čovjek se lakše odluči na tešku "kinesku dijetu" nego na korizmeni post. Kad Bog od nas traži pokoru ne želi vjernost u formalnosti, nego naše srce. Upućuje nas da težište usmjerimo na duh i dušu. Smisao odricanja jest očitovanje svoga kajanja i svoje ljubavi. Svrha je - "duhovni izgled". Zato, premda Biblija ističe da je naše tijelo hram Duha Svetoga, Isus ističe da je "duh onaj koji oživljuje, a tijelo ne koristi ništa". I apostol Pavao upozorava: "Što tko sije, to će i žeti! Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni." Zato je mudrost paziti u što tijekom brzoprolaznog života ulažemo svoje "dionice". Tko ulaže samo u tijelo, plod može vidjeti kad zaviri u bilo koji grob. A rezultat ulaganja u duh i dušu, vidljiv je u životu svakoga sveca.

Andelko KAĆUNKO

pripremio D. ŠANKO

1. Po gustoći naseljenosti Mongolije u svijetu zauzima:

- A 22. mjesto
- B 78. mjesto
- C 193. mjesto

2. Parlamentarna demokracija u Mongoliji uvedena je:

- A 1985. godine
- B 1992. godine
- C 2001. godine

3. Na jugu Mongolije nalazi se jedna od najvećih svjetskih pustinja:

- A Gobi
- B Tuva
- C Khural

4. Glavni grad Mongolije je:

- A Ulaanbaatar
- B Tugrug
- C Uvs Nuur

Rješenje: 1c;2b;3a;4a;5c

5. Pravo ime Džingis-kana bilo je:

- A Tsedenbal
- B Choybalsan
- C Temujin

www.armyvehicles.dk

ako će vam se na prvi pogled činiti kako je stranica posvećena vojnim vozilima danske kopnene vojske staromodna i prazna, nemojte odmah pobjeći, jer site www.armyvehicles.dk doista nije loš. Iako je

grafički potpuno nezahtjevan, čak i prejednostavan, site je pun zanimljivih i korisnih linkova vezanih uz povijest i sadašnjost vojnih vozila, a postoje i linkovi koji su posvećeni razvoju i budućnosti.

Ispod svakog linka nalaze se podstranice vezane uz tematiku, pa je primjerice ispod linka **Danish Army Vehicles - past and present** smješten niz od pedesetak linkova prema vozilima koja su se rabila ili se još uvijek rabe u danskoj kopnenoj vojsci, a vrlo je zanimljiv i link **Manufacturer Index** jer su ispisani svi proizvođači čijim se vozilima koriste u danskoj vojsci. Ljubiteljima oklopnjaka preporučujemo nekoliko linkova smještenih na dnu stranice, vezanih uz tenkovske postrojbe, te školske institucije danskih kraljevskih oružanih snaga. Dakle, ma što na prvi pogled pomislili, ipak razmislite još jednom prije nego upišete neki drugi URL preko www.armyvehicles.dk. Site je doista solidan i definitivno ga treba prosurفاتи...

Ivan BELINEC

U PRODAJI
VOJNA PSIHOLOGIJA
-KNJIGA TREĆA!

Knjigu možete kupiti u knjižari Ljevak,
Trg bana Jelačića 17, Zagreb
cijena 185 kuna

NAGRADNA PITALICA - 3. KOLO

ČITAJ-IGRAJ-POBIJEDI

Poštovani čitatelji Hrvatskog vojnika!

Sretni smo što u ovom broju Hrvatskog vojnika možemo objaviti imena **PRVIH DOBITNIKA TJEDNIH NAGRADA** naše nagradne pitalice. Riječ je, naravno, o troje naših čitatelja koji su točno odgovorili na pitalicu **PRVOGA KOLA** i potom bili najsretniji na našem prvom nagradnom izvlačenju.

GLAVNE NAGRADE

- 1.) Sedam dana ljetovanja u Splitu za dvije osobe (Hotel Zagreb)

- 2.) Sedam dana ljetovanja u Puli za dvije osobe (Hotel Veli Jože)

- 3.) Godišnja pretplata na Hrvatski vojnik i komplet DVD-a

TJEDNE NAGRADE

- 1.) Komplet knjiga "Vojna psihologija"

- 3.) Uokvirena fotografija

3

NAGRADNO PITANJE

U Mrkoplju je održano 8. prvenstvo OSRH u:

- A) bobu B) brzom sklizanju C) biatlonu i veleslalomu

HRVATSKI
VOJNIK

KUPON

IME I PREZIME _____

ADRESA _____

TELEFON _____

Sretni dobitnici **PRVOGA KOLA** su:

1. **NAGRADA** - knjige "Vojna psihologija" - **Ivan KOVAČIĆ, Branjin Vrh**
2. **NAGRADA** - DVD "Krla Oluje" - **Željka DRNIKOVIĆ, Zagreb**
3. **NAGRADA** - uokvirena fotografija - **Marica SPICIJARIĆ, Zagreb**

Naravno, naša nagradna pitalica ide dalje, a u ovom broju objavljujemo pitalicu **TREĆEG kola**. Kako biste se uključili u igru za **TJEDNE NAGRADE** 3. kola, dovoljno je da čitate Hrvatski vojnik koji upravo držite u ruci i tako pronađete odgovor na postavljeno pitanje koje možete naći u kuponu na dnu stranice. Potom zabilježite svoj odgovor, i to tako da na **KUPONU ZAOKRUŽITE** slovo ispred jednog od tri ponudena odgovora za koji mislite da je točan.

ORIGINALNI kupon, na kojem ćete napisati i svoje osobne podatke, izrežite i pošaljite **POŠTOM** u **KUVERTI** ili na **DOPISNICI** na adresu:

MINISTARSTVO OBRANE
SOJI-HVG
(Za nagradnu pitalicu)
PP 252
10 000 Zagreb

Kuponi **TREĆEGA KOLA** objavljeni u aktualnom broju **74** Hrvatskog vojnika u redakciju moraju stići najkasnije do **ponedjeljika, 6. ožujka u 12 sati**. Istog dana izvući će se troje tjednih dobitnika **TREĆEGA KOLA**, koji će na osnovi svojih **TOČNIH** odgovora zabilježenih na **ORIGINALNIM** kuponima osvojiti po jednu od **TJEDNE** nagrade. **DOBITNICI TJEDNIH NAGRADA TREĆEGA KOLA** nagradne igre bit će objavljeni u broju **76** Hrvatskog vojnika.

Idućeg tjedna, u broju **75**, objavit ćemo i imena troje dobitnika tjednih nagrada **DRUGOGA KOLA**, koja ćemo dobiti 27. veljače nakon našeg novog izvlačenja.

Podsjecamo vas i na **ZAVRŠNO** izvlačenje (**28. svibnja 2006.**), na kojem ćemo izvući dobitnike **GLAVNIH NAGRADA**. Za to izvlačenje u obzir će doći kuponi objavljeni u **SVIH 15 KOLA** nagradne igre, naravno s točnim odgovorima, koji u našu redakciju pristignu do **23. svibnja 2006.** u 12 sati. Naravno, s više pročitanih Hrvatskih vojnika i većim brojem poslanih kupuna, veće su vaše šanse da osvojite jednu od **GLAVNIH** ili **TJEDNIH** nagrada.

SLUŽBENA PRAVILA nagradne igre **ČITAJ-IGRAJ-POBIJEDI** u svakom trenutku možete pročitati na web stranici: www.hrvatski-vojnik.hr.